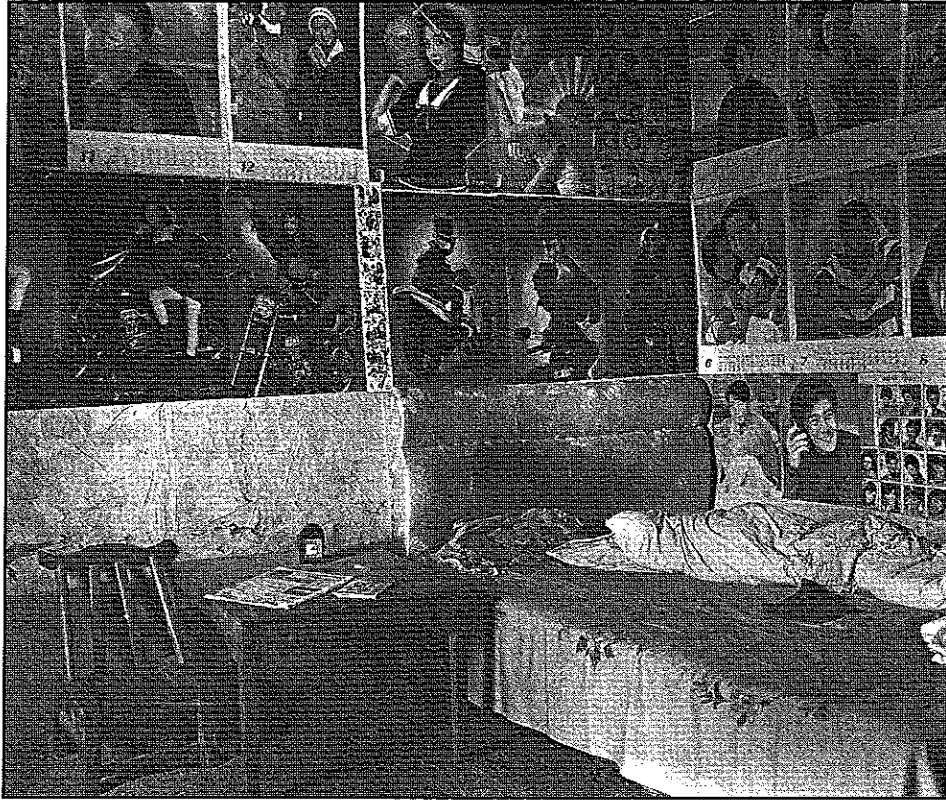
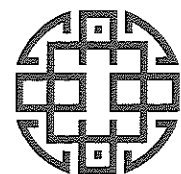

NR. 9 FORÅR 2001

K I N A B L A D E T

KINABLADET

udgives af Dansk-Kinesisk Forening og udkommer fire gange om året (marts, juni, september og december). Sidste frist for stof til næste nummer er 15. april 2001.

Foreningens medlemmer får bladet tilsendt gratis. Man kan tegne abonnement på bladet uden at være medlem af foreningen. Et årsabonnement koster 175 kr.

Redaktion:

Flemming Poulsen (ansvarshavende)

Fresjavej 3, 3450 Allerød

Tlf. & fax 4817 4409

E-mail: efpou@vip.cybercity.dk

Alis Hinrichsen, Mads Holst Jensen, Anette

Kruse, Jette Mechlenburg, Henrik Strube

Layout: Torsten Valeur

Kalligrafi: Lan Wang Valeur

Fotograf: Jette Ross

DANSK-KINESISK FORENING

blev stiftet 25. januar 1999. Dens formål er at være samlingssted for alle med interesse for Kina samt at formidle oplysning om Kina.

Foreningens vedtægter kan fås ved henvendelse til sekretæren, der også tager imod indmeldelser og tegning af abonnement på Kina-bladet.

Hjemmeside:

www.dansk-kinesisk.dk

Sekretær og kasserer: Gudrun Lindhard

Istedgade 27, 1.tv., 1650 København V

Tlf. 3325 6262

E-mail: guan@wanadoo.dk

Foreningens girokonto: 1683 0593

Formand: Kjeld A. Larsen

Svend Gønges Vej 18, 2700 Brønshøj

Tlf. 3860 6619

E-mail: kjeld.a.larsen@get2net.dk

WEB-master: Henrik Strube

Kastanie Allé 2H, 3.tv. 2720 Vanløse

Tlf. 3879 1437

E-mail: HS@dansk-kinesisk.dk

Medlemskontingent:

Enkeltmedlemmer200 kr.

Parmedlemmer 250 kr.

Pensionister, unge under

18 år og studerende 120 kr.

Pensionistpar 170 kr.

Kollektivt medlemskab 300 kr.

Eftertryk af bladets artikler, fotos mv. kun tilladt efter aftale med bladets redaktion.

ISSN 1600-1273

Tryk: KopiService Lyngby ApS, tlf. 4593 8522

KINABLADET NR. 9 – ÅRGANG 3 – FORÅR 2001

En duft af Kina i Fredericia	3
Kinesisk bronze og ganit til udsmykning af ny plads	
Nyt operahus i Beijing	4
Hed debat om arkitektur med kinesisk egenart	
Kinesiske lærere og elever til Sorø	7
Udveksling mellem to skoler i Beijing og to i Sorø	
Nye tider for kinesiskstudium i København	8
Dansk-tysk-kinesisk sprogcenter i Beijing	
Kinesiskstudium i Århus	10
Østasiatisk Institut som Center for studier af det moderne Kina	
Kinesisk– et nyt verdenssprog?	11
Kinesiske forventninger	
En studerendes erfaringer	12
Om at studere kinesisk på Asien-instituttet i København	
Kinesisk fotokunst	14
Billeder fra kinesernes hverdag	
Fiktion og historie	16
Anmeldelse af „Madame Mao“ og „Lille Doktor Bao“	
325 års forbindelser med Kina	18
Anmeldelse af „China and Denmark, Relations since 1674“	
Wo cong Danmai lai	19
Anmeldelse af ny Dansk-kinesisk parlør	
Kinesisk menu	19
Sprødstegt forel med rød karrysauce	
Nyt om kinesernes liv og færd	20
Kina Kryds, Digt	22
Dansk-Kinesisk Forenings generalforsamling	23
Forening for kinesiske ingeniører i Danmark	23
Arrangementer	24

Forsiden

Under Århus Festuge 2000 viste Galleri Image en fotoudstilling med bidrag fra to kinesiske og en fransk fotograf. Emnet var kineserne i hverdagen. Billedet her er fra serien „On the Travelling“ af Wang Fuchun. Flere billeder fra udstillingen side 14 og 15.

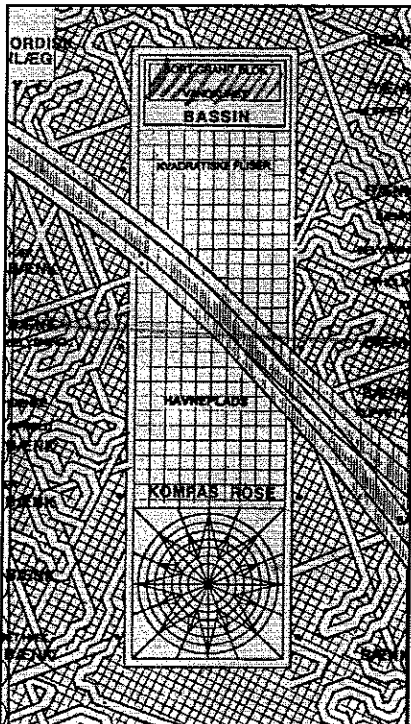
EN DUFT AF KINA

En ny attraktion i Fredericia – et stort anlæg på havnen som led i byfornyelsen – får en duft af Kina: bronzen til udsmykning af pladsen er hentet i Riget i Midten. Det har keramikeren Jac Hansen i Tranekær på Lange-land sørget for. Hans kompasrose i bronze anbringes i anlægget i maj i år.

Af Flemming Poulsen

Det var ret tilfældigt, at det blev i Kina kompasrosen tog form. Anlægget i Fredericia er udformet af landskabsarkitekt Paul le Fevre Jacobsen, og han lod kompasrose-projektet gå videre til Jac Hansen, som han før har arbejdet sammen med. Jac Hansen valgte bronze som materiale, men da han forhandlede med en bronzestøber om opgaven, viste det sig, at prisen var væsentligt højere end budgettet kunne bære. Så besluttede Jac Hansen at tage til Kina og få arbejdet lavet der.

Den „kinesiske“ del af det store anlæg, der er led i en byfornyelsesplan. De slyngede linier er farvet granit nedlagt i beton. Kompasrosen i granit er 13,20 meter i diameter, og bronzedelen i midten har en diameter på 3,40 meter.

Forklaringen: Jac Hansen fik opgaven i 1999. Året før havde han været i Beijing, hvor faderen (antikvitetshandler Freddy Hansen, der døde i december 2000) havde ønsket at fejre sin 80 års fødselsdag. Mødet med Kina blev en inspiration for keramikeren.

„Jeg har altid været betaget af alt det man kalder nips, alle de små figurer, episke optrin, høstfolk osv., som måske ikke er udtryk for god smag, men som er værdifulde som samlere objekter“, fortæller Jac Hansen. „Jeg opdagede, at kineserne har myriader af sådanne småting, som de har gjort meget ud af, alle de små figurer, man skulle tro ville forsvinde i lommeulden. Kineserne er meget bevidste om kvalitet, også i de små ting. Det er en interesse, jeg har haft i mange år, så jeg sagde til mig selv, at det her er lige et sted, hvor jeg kunne tænke mig at arbejde med den slags“.

Så da bronze-projektet blev for dyrt herhjemme, var der en anledning til at få opfyldt ønsket om at tage til Kina og arbejde med tingene der. Jac Hansen tog til Beijing i december sidste år efter pr. e-mail at have drøftet sit projekt med en medarbejder på den danske ambassade. Gennem ham fik Jac Hansen kontakt med en virksomhed, der var interesseret i at lave bronzestøbningen.

Jac Hansens projekt gik ud på at lave en kompasrose med en diameter på 13,20 meter. Den er lavet i granit, men i midten er der en bronzeplade med en diameter på 3,40 meter. Her er indgraveret hvad der (med lidt god vilje, siger Jac Hansen) viser byen Fredericia med de lige gader vinkelret på hinanden.

Ejerne af virksomheden i en landsby uden for Beijing, et ægtepar, gik i gang med forberedelserne. Det viste sig, at de ikke før havde arbejdet med bronzestøbning, men de fandt hurtigt ud af, hvordan det skulle foregå, fortæller Jac Hansen. Efter nogle dages forsøg gik de i gang med processen, og ved at lade 22 mand arbejde i to-holds drift fik de alle 106 bronzeplader á 50x50 cm. færdige. Jac Hansen havde regnet med lige at skulle sætte arbejdet i gang og komme igen senere, når det var færdigt, men den kinesiske bronzestøber insisterede på, at den danske keramikeren personligt skulle godkende hver

Bronzepladen, bestående af 106 dele, på arbejdspladsen i en landsby uden for Beijing. De små runde plader symboliserer de trossamfund, der har hjemme i Fredericia. (Foto: Jac Hansen).

enkelt af de 106 plader. Han skulle overvåge indpakningen og forsendelsen pr. skib fra havnebyen Tianjin, så det gjaldt om at blive færdig, inden han skulle hjem efter 17 dage i Beijing. Og det lykkedes altså.

Jac Hansen nærer et stærkt ønske om at tage til Kina og arbejde med blandt andet cloisonné, og han vil også lave små bronzedele til sine keramiske arbejder, fx tude og hanke til kander.

At få lavet bronzestøbningen i Kina har kostet en trediedel af, hvad det ville have kostet herhjemme, inklusive transport til Fredericia.

Anlægget i Fredericia får foruden bronzearbejdet endnu noget kinesisk over sig. Den danske leverandør af den granit, der skal anvendes, henter nemlig sit materiale i Kina.

Den 56-årige keramikker Jac Hansen i sit værksted i Tranekær. Han er udlært i 1960'erne hos Bjørn Wiinblad, med hvem han deler det fabulerende udtryk. (Foto: Flemming Poulsen).

NYT OPERAHUS I BEIJING

KINAS PERLE ELLER SÆBEBOBLE FRA RUMMET?

esprit, som symboliserer det moderne Kinas åbning mod omverdenen. Et projekt, som bryder normen for normal tænkning og vil få stor indflydelse på kinesisk arkitektur.

Kritikken

Modstanderne af projektet har et bil-ledsprog, der ikke viser tilbage for tilhængernes. De kalder projektet for et blødkogt fransk æg, en stor sæbeboble fra det ydre rum, en kat gødning. Og kritikken af projektet er massiv. Dels kritiseres hele ideen med projektet for at være spild af penge, for elitært og alt for dyrt for almindelige folk i Beijing. Derudover kritiseres projektets funktionalitet, brandsikkerhed, tilpasning til Beijings klima og støv samt jordskævsikkerhed, problemer, som arkitekten har erklæret for løst eller ikke eksisterende. Men størst har kritikken været mod arkitekturen, som beskyldes for at være arrogant og ignorerende over for kinesiske arkitekturmøner. Det ligner noget fra det ydre rum, hvis form får søjlerne i Folkets Store Hal til at ligne tandstikker.

Selv siger arkitekten Paul Andreu om projektets møde med omgivelserne: "Det er en klassisk komposition med to modsætninger. Den Store Hal har en neoklassisk facade komponeret af rette linier. Operaen har ingen facade, men kun et tag bestående af luttet kurver. Dømen er halvt nedgraved, og sammen med dens runde form gør det den mindre aggressive over for omgivelserne. Mellem disse to bygninger opstår en dia-

log, hvor hver deres tid og funktion udtrykkes. Operaen vil udtrykke klarhed og mystik, denne gang ikke en forbudt mystik (som Den Forbudte By), da operaen er åben for alle". Han beskriver også, hvordan et spil af lys og skygge vil vekle alt efter tidspunkt på dagen og årstiden for det publikum, der spadserer gennem korridoren i vandet, hvilket vil bringe dem en romantisk og poetisk oplevelse, som om de vandrede på bunden af havet.

Nye bygninger
Der har været et voldsomt byggeboom i de sidste 15 år. Meget er bygget i tvivlsom international stil uden originalitet. Nogle gange har man

gynde, men så skete noget i Kina august 2000 blev China International Engineering Consulting hyret til at gennemføre projektet og se på beregningerne af den kritik, der har været rettet mod projektet. Konklusionen kendes endnu ikke. Operaet var forventet færdigbygget i 2003.

Projektet

Projektet er et kæmpe bygningssværk bestående af en 45 meter høj oval kuppel med et spænd på 218 meter

liggende midt i et stort vandspjalt. Kuppelen er beklædt med glas og plader af titanium, et materiale kendt fra blandt andet Guggenheim museet i Bilbao. Adgangsvejen til kuppelen er gennem en transparent tunnel delvis under vandspjalt. Inden i kuppelen er der en operasal med 2500 pladser, en koncertsal til 2000, en teatersal til 1200 og en til 520, samt gallerier, auditorium og publikumsfaciliteter. Repertoiret forventes at være kinesisk og vestlig opera samt dramatik. Billetterne vil være høje, helt op til 3000 yuan for en gallaften.

Projektet skiller sig markant ud fra de andre bygninger i området med en helt anden arkitektur. Fortalerne for projektet kalder det for en udløslig pavillon på søen. En perle i vandet, som vil blive et ligeså kendt globalt landemærke som operaet i Sydney. Et oprørsk element af fransk

På dette computerskabte billede ses, hvor meget det planlagte operahus adskiller sig fra nabobygningen Folkets Store Hal. Sprækken i midten af kuplen er af glas. De små prikker foran den kunstige sø forestiller mennesker, hvilket giver en fornemmelse af operahusets dimensioner.

Af **Torsten Valeur**, arkitekt maa Jiang Zemin udskreve en international konkurrence om et nyt national-operahus, beliggende ved Tiananmen pladsen ved siden af Folkets Store Hal. Projektet skulle være et nationalt symbol, som alle kinesere kunne være stolte af, samt være med til at udvikle en progressiv kultur i Kina". 44 arkitektfirmaer fra hele verden deltog, og i 1999 blev den franske arkitekt Paul Andreu, som har tegnet lufthavnen Paris Roissy, udpeget som vinder. Byggegrundten blev ryddet for boliger, og konstruktionsarbejdet be-

Arktikerne internationale sammenslutning har gentagne gange inden for de sidste 20 år opfordret til at beskytte regionale kulturelle identiteter. Der er en udbredt bekymring for, at udviklingslandene blot kopierer vestlig tredjearangs arkitektur i gesom moderænomener. I Beijing har et forslag til et nyt operahus skabt voldsom debat. Debatten handler om det moderne Kinas ny arkitektur. Skal den vestlige arkitekturmøde følges, eller skal man skabe en ny særlig kinesisk arkitektur, og hvad vil den så være?

med vekslende held forsøgt at skabe noget, der ligner ny kinesisk arkitektur. Kontorbygninger og hoteller har fået et tempel på toppen eller et tag med svaj, som fx den gamle og den nye banegård i Beijing.

I Shanghai har det amerikanske arkitektfirma Skidmore, Owings & Merrill i 1998 bygget en 421 meter høj skyskraber, navngivet Jin Mao, hvilket betyder „meget guld“. De har tydeligvis bestræbt sig på at give bygningen en kinesisk karakter. Set på afstand ligner skyskraberen en kæmpe pagode. Den er 88 etager høj, et tal, som betyder „dobbelt lykke“. Grundplanen ligner en ottekant, hvilket igen henviser til lykketallet 8. Om der også har været Feng Shui involveret, ved jeg ikke. Derudover har bygningen mange henvisninger til stilen Art Deco. Denne stil fra 1930'erne, som kendes fra mange skyskrabere i New York, fx den karakteristiske Chrysler Building, er meget udbredt ved Shanghais havnefront. Og så er der fem etagers cykelkælder med plads til 1000 cykler. Selv om de kinesiske arkitekturtræk er overfladiske, er Jin Mao et flot eksempel på en bygning, hvor en ny arkitektur med kinesiske referencer er blevet til en helhed.

Nye boliger

Det er ikke kun mange nye bygninger, der skiller sig ud ved ikke at ligne noget bestående. I byernes boligområder er forandringen langt voldsommere, hvilket har en langt større betydning for en bys karakter end de enkeltstående „paladser“s udformning. Der er en stor sammenhæng mellem hvordan boligområderne og de enkelte boliger er, og det liv der leves der, hvilket må siges at have stor betydning for samfundets kultur.

På området, hvor operahuset skal bygges, var der før smalle stræder – hutonger –, hvor der boede en masse mennesker i gårdhuse – *siheyuan* –, bygget for 100 år siden. Disse mennesker blev bedt om at flytte og fik 90.000 yuan for deres bolig som kompensation, hvilket er en del mere, end hvad folk har fået andre steder i Beijing. Med disse penge kunne de så købe lejligheder andetsteds. Folk kommer nu til at bo i etageejendomme, højhuse eller villaer

for de få, der har råd til det. Dette mønster kendes også fra andre storbyer i Kina.

Hutongerne har været en boligform karakteristisk for Beijing og værdsat af arkitekter over hele verden. Flere boligbebyggelser i Danmark er stærkt inspirerede af hutongerne. Hutongerne er stræder med firlængede enetages gårdhuse. Bygningerne er alle af blågrå mursten, hvilket har givet Beijing navnet den grå by. Før i tiden var denne hustype overalt i Beijing og gav byen en helt speciel karakter. Beijings hastige forvandling, især i 1990'erne, har gjort et stort indhug i bestanden. I dag er kun halvdelen af hutongerne tilbage. Kun få områder tæt på Den Forbudte By og Kulbjergset ser ud til at blive bevaret, men de er generelt ikke under restaurering. Enkelte nye gårdhuse, som kan kendes på den dobbelte garage, kan ses i disse områder.

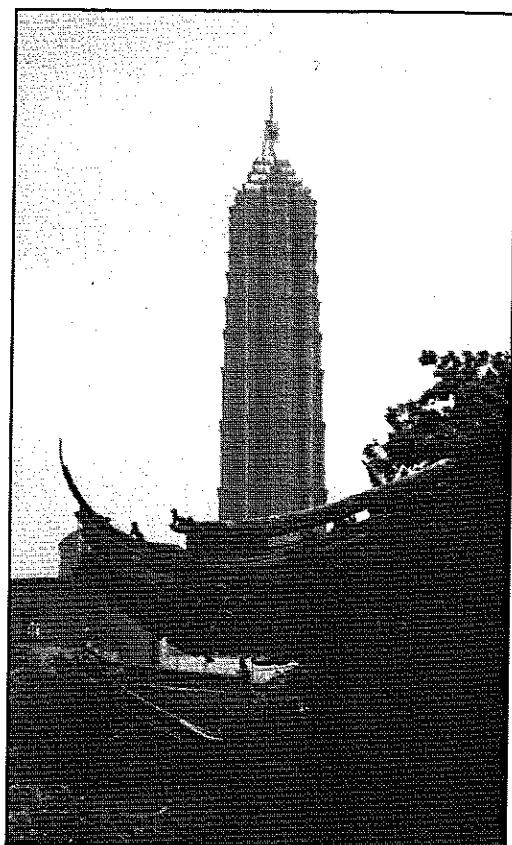
Kinas klassiske arkitektur

Den kinesiske arkitekturtradition, som så ofte ignoreres, kan summarisk beskrives således:

Arkitekturen har været betragtet som et håndværk og ikke som en kunstart. Byggeskikken var baseret på traditionelle overleveringer, hvor håndværkere var uddannet til at bygge huse op til en given størrelse følgende en manual. Man har fundet en gammel byggeteknisk bog dateret fra år 1101, kaldet *Yingzao Fashi*, som består af en samling byggeregler og standarder, der skulle følges. Det foretrukne materiale var træ, og hele den enkelte bygnings identitet lå i træet og dens udformning. Dette har givet træbygninger, ofte meget flotte og med komplicerede konstruktioner, som ikke har ændret sig synderligt i tusinde år. Træ kan ikke bruges i samme omfang i dag, og derfor kan man ikke bare tage formsproget med sig til nye bygninger.

Kineserne boede bag mure. Byerne blev bygget bag en omgivende mur, og også de enkelte huse vendte deres rum indad med en beskyttende lukket mur udadtil. Dette ses i mange beboelser, lige fra hakkafolkernes runde storhuse, de ovennævnte *siheyuan* i Beijing til himmelbrønds-husene nær de gule bjerge i Anhui-provinsen.

Arkitekturen er med vores øjne

Her er et eksempel fra Shanghai på en ny bygning, der er inspireret af kinesisk arkitektur. Det er den 421 meter høje bygning Jin Mao, som blev færdig i 1998. Tagene i forgrunden er fra den gamle have Yu Yuan. (Foto: Torsten Valeur).

meget farverig, men farvernes betydning har været fast i århundreder. Den røde farve var maskulin, symboliserede styrken og blev brugt til stolper og andet bærende. Blå og grøn var feminine farver og symboliserede det bårne, altså tage og bjælker. Gul var kejserens farve, og almindelige boliger var grå. Bygningerne var ofte præget af stor kontrast mellem lethed og tyngde, hvor lette, næsten svævende, bygninger stod på tunge platforme.

Karakteristisk var også samspillet mellem huse og haver. Haverne var gemt bag mure og bygget op, så man hele tiden møder nye syn, når man går rundt i dem. Vand var et element, der ofte går igen, men aldrig i et afgrænset område. Det skal helst strømme uafbrudt uden begyndelse og ende. Haverne var et genskabt ideelt billede af naturen, følgende Taos lære om harmoni med naturen. En kontrast til byerne og de enkelte huses rumlige hierarki, der snarere er

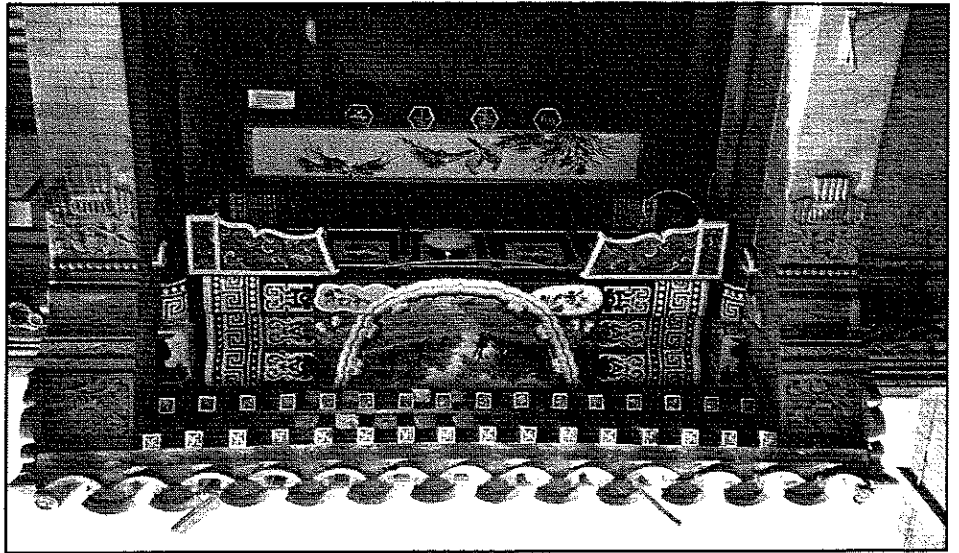

en statisk opfattelse af, hvad der er kinesisk arkitektur. Man kan ikke bare kopiere det gamle, når samfundet er forandret. Kinesiske arkitekter skal selvfolgelig følge med i den udvikling, der sker i verden, og deltage i den løbende arkitekturdialog på lige fod med andre. Der bør deres røster være lige så selvfolgelige som fx europæiske arkitekters.

For at det skal blive til ny kinesisk arkitektur kan det heller ikke bare være en kopi af omverdens. Det kinesiske i arkitekturen vil vise sig ved bygningernes relation til omgivelserne og de fysiske vilkår på stedet. Til det kræves der forståelse for omgivelsernes fysiske og kulturelle karakterer samt originalitet. Det vil sige, at der skal erfaring til, som opbygges gennem lang tids betragtning af omgivelserne, så man kan se, hvad der virker hvordan. Hvis en kinesisk arkitekt ikke har oplevet meget moderne byggeri, er det svært for ham at danne sig sin egen mening om kvaliteten af påvirkninger udefra. Eksempelvis fortalte en kinesisk arkitekt-ansmelder mig om nyrige, der indretter deres boliger efter internationale magasiner, hvor efter deres hjem ofte kommer til at ligne hotelloyerer helt uden personlighed.

Disse erfaringer skal afprøves på byggerier for at kunne udvikle sig. Når man gør så efterhånden har fået erfaring og udmøntet denne i gode bygninger, dannes et miljø, som vil komme til at skabe en konsensus om en ny arkitektur. Den vil så retrospektivt opfattes som netop kinesisk arkitektur.

I Japan har man været igennem samme forløb. En gruppe arkitekter med Kenzo Tange i centrum skabte en ny original arkitektur, eksempelvis af det flofte olympiske stadion fra 1964 i Tokyo. Senere er der skabt mange bygninger af høj arkitektonisk kvalitet, sammen med en trykkelig masse dårligt, og når man kigger på de enkelte bygningssværker, kan man finde mange japanske træk i fx måden at bruge pladsen lige omkring husene på. Sjovt nok minder Paul Andreus operaprojekt i Beijing mig om flere japanske bygninger, specielt arkitekten Toyo Ito's, dog uden at have hans raffinerede lethed.

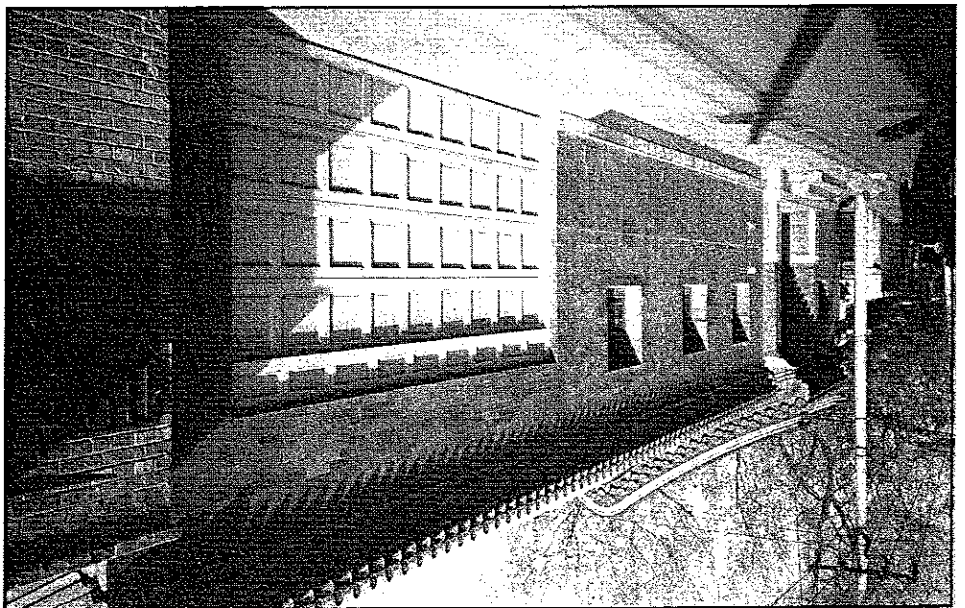

Ny kinesisk arkitektur
Jeg mener ikke, at ny kinesisk arkitektur skal baseres på folkloren eller

Der er ikke sparet på udsmykningen af det nyopførte gærdhus. Her ses det øverste af indgangspartiet. (Foto: Torsten Valeur).

tektur.
finde og skabe en god national arkitektur.
sker blandt kinesiske arkitekter om at hvor man slår. Men der er stærke økonomier for at fortsætte, Så der er ikke basis for at fortsætte, strukturen og økonomien en anden. slået i stykker og også samfunds-overleveringen af arkitektonisk viden vendt op og ned på det hele. I dag er volutioner indtil i dag, hvor der er vikingen er forløbet gradvist uden refortinelse af håndværket. Ud-kinesisk kunst meget statisk og præget kinesisk arkitektur var ligesom kitioner mellem mennesker.
påvirket af Konfuzes lære om rela-

Nogle gange er nybyggeri en kopi af eksisterende huse. Her er et nyopført gærdhus placeret i hustområdet øst for kulbjergret i Beijing. Det kan kendes på den store garage til to biler. Huset her var endnu ikke beboet. Er dette et svar på, hvad ny kinesisk arkitektur er? (Foto: Torsten Valeur).

LÆRERUDVEKSLING SORØ-BEIJING

Et mangeårigt samarbejde mellem Sorø Akademi og en medlemskole i Beijing vil i år blive udvidet til også at omfatte Sorø Borgerskole og en grundskole i Beijing, og for første gang er det ikke blot elever, men også lærere der udveksles.

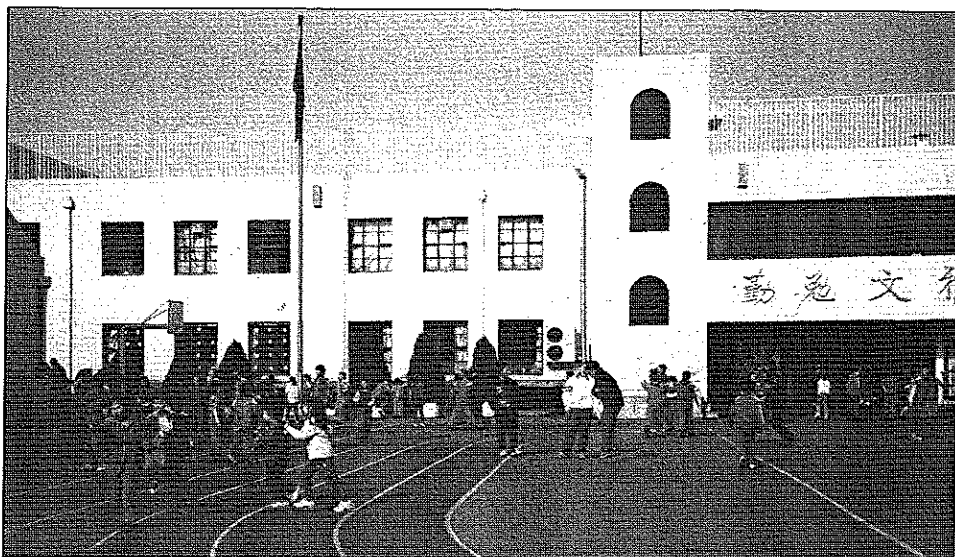
Af **Poul-Erik Jørgensen**
lektor, Sorø Akademi

Det er en kold decembermorgen 2000 i Beijing. For første gang ser jeg solen stå op i den østlige ende af Jinyu Hutong. Jeg er på vej fra Peace Hotel med en invitation fra Sorø Borgerskoles inspektør til Shi Jia Primary Schools engelsklærere og til Beijing No. 2 Middle School med en lignende invitation fra Sorø Akademis rektor, Erling Kristensen.

To måneder tidligere, da jeg besøgte skolen sammen med Abeline Bergløv og Marianne Andreasen fra Borgerskolen, var der så tæt hutongbebyggelse for enden af hutongen, at man ikke kunne skimte solopgangen. Alt dette er i den mellemliggende periode forsvundet og højhusbyggeri påbegyndt, så bestemmelserne fra Ming-dynastiet om, at befolkningen ikke måtte bygge højere end muren omkring den forbudte by, må være ophævet for at give plads til finpudsningen af byen inden de Olympiske Lege 2008, som Beijing ansøger om værtskab for.

På Shi Jia Primary School modtages jeg af rektor Zhou Li, som med glæde tager imod invitationen til en gruppe engelsklærere, der i 14 dage i august skal have Sorø Borgerskoles lærere som værter, mens en gruppe lærere fra Beijing no. 2 Middle School gæster Sorø Akademi.

Som tidligere nævnt i Kinabladet (Nr. 1, marts 1999) har der været omfattende skoleudvekslinger mellem No. 2 Middle School og Sorø Akademi, og da kinesiske elever sidste år optrådte i Sorø (bl.a. på Borgerskolen) i forbindelse med 50-årsdagen for Danmarks anerkendelse af Folkerepublikken, opstod ideen til at udvide samarbejdet til folkeskoleniveau, et samarbejde der allerede finder sted med Sydafrika og forventes udvidet til flere lande.

Shi Jia grundskolen går for at være en af Beijings bedste folkeskoler. Nu skal denne skole og Sorø Borgerskole udveksle elever og lærere. (Foto: Poul-Erik Jørgensen).

Denne ide blev varmt bakket op af rektor Erling Kristensen, skoleinspektør Agnethe Kock og Sorø Kommune, og da forbindelsen mellem de to Sorøskoler i mange år har været tæt, faldt valget naturligt på Shi Jia Primary School, som har mangeårige tætte forbindelser til No. 2 Middle School.

Skolen med den dynamiske rektor

Da jeg nærmer mig Shi Jia tager menneskemylderet til. Voksne med mindre børn iført gule kasketter præger gadebilledet. 2200 skolelever er på vej til dagens skolegang, og i porten står rektor og tager imod og hilser på forældre, mens politiet forsøger at regulere mylderet. Skolen var tidligere beliggende i et tætbebygget hutongområde, men ligger nu fritlagt med to etager over jorden og flere under, da skolen har været omfattet af de førnævnte byggerestriktioner.

Det er en af de mest søgte folkeskoler i Beijing på grund af renomeet og skolens dynamiske rektor, der i årevis har kæmpet for en ny pædagogik med et omfattende forældresamarbejde og udvidet undervisning i IT. Han har oprettet en varm telefonlinje, så forældre kan ringe direkte til ham, og når telefonen ringer, hvad den gjorde flere gange under vort møde, lægger han alt fra sig for at tale med forældrene.

Han har indført to obligatoriske forældredage på skolen, hvor forældrene må blive hjemme fra arbejde for at møde skolens lærerne og ele-

ver. På mødet endevendes børnenes situation i skole og hjem til gavn for børnene.

Skolen deltager i udadrettede aktiviteter: tegnekoncurrencer, samarbejde om miljø, miniparlament o.s.v., og da vi var der i oktober, lavede skolens elever en frise til ophängning i Beijings fornemste forretningsgade, Wangfujing, med opfordring til at beskytte omgivelserne.

Så det er et skolesamarbejde, vi forventer os meget af i Sorø.

Programmet for lærerne fra No.2 Middle School og Shi Jia vil blive til i samarbejde mellem Sorø Borgerskole og Sorø Akademi og skal bl.a. indeholde pædagogiske, didaktiske, kulturelle, historiske og demokratiske elementer og forventes støttet af det danske udenrigsministerium. Som opfølgning tager en gruppe lærere til oktober fra Sorø til Beijing for at undervise på de to kinesiske skoler, og endvidere besøjer jeg sammen med en klasse fra Akademiet og rektor Erling Kristensen til marts No. 2 Middle School.

NYE TIDER, NYE BEHOV

KINESISK PÅ KØBENHAVNS UNIVERSITET

sender studerende til Centret i foråret og vore studerende udsendes fra august til januar. Afslutningen mellem de tre universiteter inddebærer endvidere, at en kinesisk forsker fra Peking Universitet hvert år vil undervise et semester på Københavns Universitet til glæde for de studerende, der opholder sig på Asien-instituttet, og for andre studerende ved Københavns Universitet.

Med etableringen af "European Center of Chinese Studies at Peking University" kan den længe ønskede opkalfibrering af undervisningen i moderne kinesisk realiseres. Så selvom det er spættider på Københavns Universitet, hvilket præger den efterfølgende artikel at studerende ved Asien-instituttet Sigtne Overgaard, så er der i Det humanistiske Fakultet stor villighed til at finansiere ukonventionelle tiltag såsom sprogcentret på Peking Universitet.

Derfor fortsætter reformerne også på kinesisk på Københavns Universitet i retning af at skabe mere arbejdspladser hos de studerende og mere interesser for det kinesiske sprog og den kinesiske kultur. De 23-30 studerende, som hvert år immatriculeres på faget, vil i fremtiden opleve meget mere fleksibilitet med hensyn til valg af sammensætning af studieforløb og en klar målsætning med studiet. Herved håber vi at kunne undgå, at for mange oplever det vanskelige kinesiske sprog som så uoverskueligt et problem, at en tredjedel vælger kinesisk fra efter en kort prøveperiode. Kinesisk kan nemlig sagtens læres, hvis man ved hvad man stiller efter at bruge det til.

Forhistorien

Den faglige retning for kinesisk på Københavns Universitet skal derfor ses noget anderledes ud end da kinesisk blev oprettet i begyndelsen af det tyvende århundrede og blev besat med en lingvist. Sent i 1950'erne, da kinesisk blev indført ved Københavns Universitet som et fuldt studieprogram, blev det igen med en professor med en lingvistisk baggrund. Ikke desto mindre forblev det sproglige niveau i moderne kinesisk forholdsvis lavt, eftersom kun ganske få studerende kunne tage til Kina for at lære sig sproget, og endnu færre opnåede at tage ophold andre steder

Målet med uddannelsen er, at alle studerende opnår solide sprogkundskaber i både det læste, talte og skriftlige kinesiske sprog, så de kan læse på kinesisk om Kina og kommunikere med kineserne, samt at de studerende kan forholde sig kritisk til den de læser og hører. For at de studerende kan opnå disse sprogkundskaber har vi erstattet alle lærebøgerne ved studiet med nyere amerikanske undervisningssystemer, der integrerer computere og videomateriale i undervisningen.

Eget sprogcenter i Beijing
Det traditionelle ophold ved et vilkårligt kinesisk universitet efter to års undervisning på Københavns Universitet har vi endvidere erstattet med et ophold af et semesters varighed på vores eget sprogcenter – "European Center of Chinese Studies at Peking University" – på Peking Universitet.

Vi fandt ikke længere, at de kinesiske universiteter generelt lyder udeland-ske studerende en tilfredsstillende sprogundervisning og har derfor fra august 2000 oprettet vores eget center med udvalgte kinesiske lærere og et eget undervisningsmateriale. Fra år 2000 skal alle vore studerende i tredje semester således modtage intens sprogundervisning i naturlige kinesiske omgivelser med håndplukkede kinesiske lærere. Undervisningen omfatter tyve ugentlige timer i moderne kinesisk (skriftligt og mundtligt), suppleret med ekskursioner rundt i Peking og omegn. Når de studerende skal lære at bestille mad foregår det derfor ikke længere i undervisningslokaler på Amager, men i en "rigtig" kinesisk restaurant med den dertilhørende kinesiske gastro-

nomi. Opholdet på Kinas bedste universiteter giver selv sagt også de studerende mulighed for selv at gøre sig bekendte med universitetets forskning, liv og universitetsbiblioteket, da undervisningen finder sted midt på campus i nyrenoverede traditionelle kinesiske bygninger tilhørende det tidligere Yanjing Institut.

Disse attraktive undervisningsforhold er blevet realiseret i et samarbejde mellem Asien-instituttet, Institut for Filosofi på Peking Universitet og Sinologisches Seminar, Tübingen Universitet i Tyskland. Sidstnævnte

Asien-instituttet ved Københavns Universitet har fra år 2000 omdefinert uddannelsen i kinesisk og etableret eget sprogcenter ved Peking Universitet til gavn og glæde for de studerende. Formålet er at give de studerende et bedre grundlag for at kunne imødekomme nye krav i det 21. århundrede. Herfortæller den ansvarlige for sprogundervisningen i kinesisk på Asien-instituttet om "Studieordning 2000", som trådte i kraft for de studerende, der begyndte studiet i september 1999.

Af Mette Thunø
adjunkt, ph.d.

Nye typer studerende og et samfund i udvikling med nye behov for vore kandidater har de senere år tvunget faget kinesisk ved Københavns Universitet til at omstænke studiets indhold og formål. Kinesisk har ellers i sammenligning med mange andre sprogfag ved Københavns Universitet undergået store og stadige forandringer i løbet af de relativt få årtier det har eksisteret, men årtusindeskiftet gav igen en kærtkommen anledning til revidering af fages indhold, kerneområder og undervisningsmetoder. I 1998 og 1999 har de to fastsatte ved kinesisk på Asien-instituttet (p.t. mangler en fast stilling at blive besat) – lektor Leif Littrup og adjunkt Mette Thunø – derfor været beskæftiget med at formulere ændringer og nye målbekrivelser for faget og dets studerende. Ændringerne er blevet indarbejdet i "Studieordning 2000", som er reglement for studieforbudet i kinesisk gældende for studerende, der startede i september 1999.

Den væsentligste nyhed for de studerende, der nu studerer efter "Studieordning 2000", består i fokuseringen på moderne kinesisk sprog (mundtligt såvel som skriftligt) og integrationen af den sproglige uddannelse med de øvrige fag vedrørende Kina (historie, samfund, filosofi, etc.).

hvor der blev talt kinesisk som i Taiwan, Hong Kong eller Singapore. Evnen til at kunne udtrykke sig skriftligt på kinesisk blev heller aldrig krævet i større udstrækning. Det sproglige fokus med en lingvistisk professor gjorde også, at de ikke-sproglige discipliner som historie, samfund eller kultur blev mindre tilgodeset og udviklet.

Da Kina begyndte sin reformproces i 1980'erne var faget kinesisk stadig struktureret med sproget i centrum, da kandidaterne fortsat antoges at ville søge deres professionelle karrierer inden for undervisning i sprog eller forskning. Træning og uddannelse til andre praktiske formål indenfor statsadministrationen – som det traditionelt var tilfældet i de større europæiske kolonimagter – eller i erhvervslivet har aldrig været en del af den humanistisk prægede uddannelse i kinesisk. Så selvom Kina undergik nogle af landets største økonomiske og sociale forandringer i moderne tid fortsatte den sproglige uddannelse op gennem 1980'erne og 1990'erne med fokus både på moderne og klassisk kinesisk suppleret med lidt undervisning i det historiske eller moderne Kina.

Kinakyndige som brobyggere

I det nye årtusinde er dette ikke længere tilstrækkeligt. Det må antages, at velkvalificerede personer med kundskaber i kinesisk sprog og viden om kinesiske forhold og kultur vil blive efterstræbte. Kinas integration i verdensøkonomien og fremtidige medlemskab af WTO kræver, at der også i Danmark findes folk med gode kundskaber i kinesisk og indsigt i det store lands forhold. Det er nærliggende at forstille sig, at danske firmaer får brug for medarbejdere, der kan forhandle direkte med kinesere og medvirke til at opsætte produktionsenheder i Kina.

Men Kina engagerer sig også i stigende grad som en aktiv international partner inden for områder som uddannelse, kultur og politik, hvilket kan forstærke samarbejdet mellem Danmark og Kina, såfremt personer med kundskaber inden for kinesisk sprog og kultur kan fungere som brobyggere. Dertil kommer, at globaliseringen de seneste år har bragt et

immigranter, der kræver assistance med tolkning i forbindelse med deres integration i det danske samfund. I det 21. århundrede vil behovet for uddannede personer i Danmark med kendskab til Kina og med solide sproglige kundskaber og analytiske evner derfor blive større end nogen sinde, siden Københavns Universitet etablerede kinesisk som fag i 1920'erne.

De nye behov i det 21. århundrede for personer med indsigt i både Kinas kultur, samfundsforhold og med gode sprogkundskaber udfordrer i skrivende stund for alvor det faglige indhold i faget kinesisk ved Københavns Universitet. Den filologiske tradition med vægt på studier af kinesiske klassiske og moderne tekster, deres oversættelse og fortolkning heraf som middel til at opnå litterær og historisk indsigt må nødvendigvis suppleres med et fagindhold, der tilgodeser en uddannelse med en mere praktisk orientering. På kinesisk ved Københavns Universitet har vi derfor sat os som mål for det nye årti, at ikke blot skal de studerendes niveau i moderne skriftligt og mundtligt sprog forbedres, men også deres evne til med videnskabelige redskaber at forstå det kinesiske samfund (historisk og moderne) skal mere i fokus.

Farvel til „Kinaspecialisterne“ „Studieordning 2000“ omfortolker derfor betydningen af de ikke-sproglige discipliner kaldet „realia-fag“. Realia-fag har hidtil omfattet undervisningen inden for lingvistik, littera-

Kinesisk-studerende på Københavns Universitet i en time sammen med undervisningsassistent Guo Lixia. Der er to andre kinesiske undervisningsassistenter knyttet til Asien-instituttet, Zhou Jungong og Zhou Yiyun. Undervisningen i kinesisk forestås desuden af cand. phil. Charlotte Kehlet, cand. mag. Helle Jørgensen og adjunkt Mette Thunø. (Foto: Flemming Poulsen).

tur, historie, samfundsforhold, åndshistorie og materiel kultur og har nogenlunde fulgt den definition af „realia“ som vi finder i Gyldendals *Fremmedord*: „faktiske oplysninger, kundskaber vedr. sagindhold, praktiske og historiske forhold“. Altså en ophobning af viden omkring bestemte emner med relation til Kina. „Studieordning 2000“ afspejler derimod, at vi ikke længere finder, at fagets kerne skal udgøres af en akkumulation af viden om Kina, men af en bevidsthed hos de studerende om hvordan denne viden produceres og derefter i anden række et kendskab til hvilken viden, der er blevet skabt m.h.t. Kina. Realia-moduler bliver derfor i fremtiden langt mindre en kronologisk opremsning af konkret viden om bestemte områder af Kinas historie, kultur eller samfund, men mere undervisning i, hvorledes videnskaben arbejder, og hvordan man bedriver videnskab med særligt henblik på Kina.

Vore studerende bliver i fremtiden derfor ikke „kinaspecialister“, som journalister foretrækker at benævne mange af os, eftersom de ikke vil

KINESISK PÅ ØSTASIATISK INSTITUT

CENTER FOR STUDIET AF DET MODERNE KINA

have svar rede på allehånde spørgsmål om det kinesiske samfund, men de vil efter endt uddannelse have solide sprogkunderskaber og en fagkyndig indsigt i den kinesiske kultur og det kinesiske samfund (det historiske såvel som samtidige) på baggrund af en viden om hvordan repræsentationer om kultur og samfund skabes og omskabes.

Kandidater i „virksomhedskinesisk“

Med denne ballast kan kandidater fra København forhåbentlig finde jobs i mange forskellige samfundssektorer, men omdefineringen af faget kinesisk på København Universitet ophører ikke med „Studieordning 2000“. Faget kinesisk har erkendt sine begrænsninger i forhold til nærliggende fagområders omfattende videnskabelige udviklinger, og for at vore studerende skal kunne berige sig fra andre fagområder bestræber vi os nu på at gøre uddannelsen på kinesisk mere fleksibel og dermed mere anvendelig for vore kandidater. Fremfor at forlade kinesisk med en BA grad efter fire år lægger vi os efter, at vore studerende i højere grad end nu får muligheden for at flette uddannelser, således at flere vil stræbe efter at opnå MA graden i kinesisk kombineret med andre uddannelser. Vi skal ikke længere „bare“ uddanne kandidater i kinesisk, men specialiserede kandidater i „virksomhedskinesisk“ eller måske „IT-kinesisk“ samtidig med at fremtidige forskerspirer hos os skal kunne opnå et godt videnskabeligt fundament og rigtig gode sprogkunderskaber.

Århus har i mange år haft et center for studier af Kina, nemlig Østasiatisk Institut ved Aarhus Universitet. Foruden i sprog undervises der i kinesisk historie, kultur, samfundsforhold og andre fag med henblik på en bachelor- og kandidatgrad. I Østasien Områdestudiet gives der desuden en tværfaglig supplerende uddannelse for studerende fra andre fag. Som noget helt nyt kan alle fra efteråret få deres kinesiske sprogkunderskaber vurderet ved en internationalt anerkendt standpunktsprøve. Vi har bedt en af instituttets ansatte fortælle om undervisningen.

Af Ane Katrine Bislev

Amanuensis, cand.mag. i kinesisk og ph.d.-studerende

Østasiatisk Institut ved Aarhus Universitet ligger på sjette sal i den nyopførte Nobelpark med udsigt ned over byen og havnen. Der undervises i moderne kinesisk og japansk sprog, kultur, historie og samfundsforhold. Institutet har i alt ca. 170 studerende, der fordeler sig med 80 på kinesisk, 70 på japansk og 20 på Østasien Områdestudiet. Til at varetage undervisning og forskning på den kinesiske side har instituttet en professor, tre lektorer, fire ph.d.-studerende og et skiftende antal undervisningsassistenter. Institutets relativt lille størrelse betyder, at der er et godt og tæt studiemiljø, med et godt klima både blandt de studerende og mellem de studerende og underviserne. De studerende på instituttet udgiver institutbladet *Ris på Gafflen* tre til fire gange årligt.

Institutet har fra starten profileret sig som et center for studiet af det moderne Kina og tilbyder i dag både bachelor- og kandidatuddannelser i moderne kinesisk. Institutets forskningsprofil koncentrerer sig da også om Kina i dag. Professor Anne Wedell-Wedellsborg beskæftiger sig primært med moderne kinesisk litteratur, lektor Søren Clausen med nyere kinesisk historie, politik og

menneskerettigheder, og lektor Stig Thøgersen med uddannelsessystemet og udviklingen på landet siden de økonomiske reformers start.

Praktisk sprogbeherskelse

De studerende starter med et års propædeutik (grundlæggende sprogindlæring), hvor de undervises meget intensivt i kinesisk sprog for på den måde hurtigt at nå op på et niveau, hvor man kan bruge sproget aktivt. Holdenes størrelse ligger mellem 15 og 20 studerende, der deles i konversationstimerne for at sikre, at alle får mulighed for at deltage aktivt i undervisningen. Der lægges stor vægt på den praktiske sprogbeherskelse, så sproget kan blive et redskab for de senere studier. Desuden indeholder det propædeutiske år et kursus i samfundsbeskrivelse, der giver en introduktion til det moderne kinesiske samfund. Der undervises ca. 12 timer om ugen, men timetallet varierer fra semester til semester. Generelt bliver der færre undervisningstimer, jo længere man kommer på studiet.

Studieophold i Kina

Når det propædeutiske år er ovre, opfordres de studerende til at tage på studieophold ved et kinesisk universitet. Opholdet i Kina ligger i logisk forlængelse af sprogindlæringen på propædeutikken og giver en uundværlig mulighed for at afprøve de færdigheder, man har opnået. Desuden fungerer det som en gulerod for de studerende, mens de sidder og terper skrifttegn det første år. Situationen er stadigvæk så heldig, at alle kan få et stipendium, der dækker fem måneders ophold ved et kinesisk universitet. Dette betyder, at langt hovedparten af de studerende på kinesisk tager af sted. De studerende vælger selv, hvor i Kina de vil hen. Nogle vælger storbylivet i byer som Beijing og Shanghai, hvor der er mange udlændinge på universiteterne. Andre går efter en mere særpræget oplevelse og tager nordpå til kulden i Shenyang eller langt vestpå til Chengdu.

Bachelor- og kandidatuddannelse

Efter hjemkomsten fra Kina begynder den egentlige bacheloruddannelse,

hvor der ud over kinesisk sprog også undervises i historie, kultur, videnskabssteori m.m. Det er muligt at tage en såkaldt et-faglig bacheloruddannelse, hvor man udelukkende læser kinesisk, men de fleste vælger at tage et etårigt suppleringsfag på et andet institut som en del af deres bacheloruddannelse. Dette suppleringsfag bruges af de fleste til at tilegne sig et andet fags metode. En af fordelene ved et fag som kinesisk er, at det i virkeligheden er et meget bredt fag. På et hold med nye studerende kan der sagtens sidde mennesker med 15 forskellige interesser. Den eneste fællesnævner er deres interesse for Kina. Så mens én studerende interesserer sig brændende for kinesisk grammatik, er personen ved siden af måske mest interesseret i minoritetskultur eller moderne kinesisk historie. De vil så typisk vælge at tage et år på hhv. lingvistik, etnografi eller historie.

Bacheloruddannelsen varer i alt fire år (inklusiv propædeutik, studieophold og suppleringsfag).

På kandidatuddannelsen er der mulighed for en større grad af specialisering, hvor de studerende anvender de metoder, de har med fra deres suppleringsfag på studiet af Kina. Der udarbejdes projekter i forbindelse med seminarer på instituttet. Eksempler på emnerne for sådanne seminarer kunne være „Kriminalitet i Kina“, „Oversøiske kinesere“ eller „Buddhisme“. Sprogundervisningen fortsætter og integreres i videst muligt omfang med seminarerne. Der indgår også et formidlingsprojekt, der fx kan afvikles som et praktikophold eller en foredragsrække. Studiet afsluttes med et speciale om et selvvalgt emne.

Tværfagligt supplement

Desuden driver instituttet „Østasien Områdestudiet“ i samarbejde med Clemens Stubbe Østergård fra Institut for Statskundskab. Områdestudiet er en tværfaglig supplerende uddannelse, der optager studerende fra andre fag som jura, økonomi, engelsk m.m. De studerende får et basalt kendskab til enten japansk eller kinesisk sprog og opbygger desuden et bredt kendskab til regionens politik, økonomi, kultur m.m. I øjeblikket er Områdestudiet ved at blive omstruktureret for at kunne leve op

til et sæt nye retningslinjer fra Undervisningsministeriet.

Jobmulighederne efter studiet er mange og forskelligartede, og det er svært at sige noget generelt om, hvad folk vælger. Kandidater fra instituttet kan findes i forskellige private virksomheder både i Kina og Danmark, i internationale institutioner, i universitetsverdenen og inden for andre typer undervisning. For at orientere om de mange forskellige muligheder afholder instituttet regelmæssigt en „karrieredag“, hvor de studerende kan høre, hvad tidligere kandidater fra instituttet laver i dag.

Standpunktsprøve for alle

Som noget helt nyt tilbyder Østasiatisk Institut fra efteråret 2001 som det eneste sted i Danmark den såkaldte „Hanyu Shuiping Kaoshi“ (kinesisk standpunktsprøve), der er en standardprøve i kinesisk. Et eksamensbevis fra denne prøve er internationalt anerkendt og bruges fx ved jobsøgning. Prøven begrænser sig ikke til studerende ved Østasiatisk Institut, men er åben for alle, der ønsker at få papir på deres sproglige kunnen eller blot vil forny deres eksamensbevis. Prøven udbydes på to niveauer, nemlig „basis“ og „mellem“ og er beregnet for folk, der har læst kinesisk fra 100 timer og opefter. Prøverne består af tre dele: en lytteøvelse, nogle grammatiske opgaver og en prøve i læseforståelse. Det hele varer godt to timer.

Hvis man vil vide mere om prøven og eventuelt have materiale tilsendt, kan man henvende sig til Yang Xiaolong, der træffes onsdage mellem kl. 14 og 15 på tlf. 8942 6576 eller mandage og tirsdage mellem kl. 11 og 12 på tlf. 8698 6788.

Yderligere oplysninger om Østasiatisk Institut kan findes på hjemmesiden www.hum.au.dk/ostasiat/index.htm. Man kan også henvende sig til instituttets sekretariat på e-mail ostasiat@au.dk eller tlf. 8942 1111.

KINESISK –

ET NYT VERDENSSPROG?

Kinesiske publikationer bringer jævnligt artikler om, at kinesisk sprog og kultur får stadig større indflydelse i verden. Her er en artikel om dette emne fra det statslige, kinesiske nyhedsbureau Xinhua:

„Eksperter priser kinesisk sprog“

„To begivenheder for nylig viser, at kinesisk sprog bliver mere og mere populært over hele verden. Den ene drejer sig om, at kinesiske skrifttegn nu kan bruges til domænenavne på Internet, den anden er, at den kinesiske regering har vedtaget en lov om at beskytte og fremme brugen af standardkinesisk, i Kina såvel som i udlandet.

Statistikken viser, at 350 universiteter i Kina har studerende fra udlandet, de fleste studerer kinesisk sprog og kultur. I 1999 kom 250.000 udlændinge til Kina for at lære kinesisk. Det var 4,5 gange så mange som i 1980'erne.

I en rapport i Hong Kong-avisen South China Morning Post oplyses det, at Storbritannien har planer om at anvende en million pund (ca. 11 millioner kroner) i de kommende fem år til at udbygge undervisningen i kinesisk, fordi kinesisk formentlig vil blive et nyt verdenssprog i det nye årtusind.

I Frankrig, der er stolt af sit eget sprog, havde 27 universiteter kinesiske kursus i 1998 sammenlignet med kun 11 universiteter i 1991. Desuden undervises der i kinesisk i mange af Frankrigs grund- og mellemskoler.

HSK (Hanyu Shuiping Kaoshi), der er en prøve i udlændinges kundskaber i kinesisk, er blevet mere og mere populær i de seneste år. Sådanne prøver finder nu sted i 19 lande, i Kina i 21 byer. I 1999 havde 140.000 fået prøvet deres kinesiske kundskaber.

Eksperter siger, at kinesisk sprog vil få stadig større indflydelse i verden“.

Som man kan læse i spalten her ved siden af kan den autoriserede kinesiske standpunktsprøve nu også aflægges herhjemme.

EN STUDERENDES ERFARINGER

Hvordan er det at studere kinesisk i København? Kinabladet har bedt en studerende om at fortælle om sine erfaringer. Hun studerer ved Asien-instituttet under København Universitet og stiler efter at få en kandidatgrad. På instituttet er der et frugtbart samarbejde på tværs af faggrænserne, noterer hun. Men undervisningen plages af pengeomangel.

Af Signe Overgaard

Studerende i kinesisk på andet år

Om at læse kinesisk ved Københavns Universitet, lyder opgaven. Jeg skulle måske kalde den „Om at læse på Asien-instituttet“, for jeg tror der er få steder på hele universitetet, hvor de studerende formår at blande sig så meget på tværs af fagene. Det skyldes nok dels de fysiske rammer og antallet af studerende pr. hold. Vi har en kantine, hvor der desværre ikke er

mulighed for at købe mad, nogle få undervisningslokaler og et bibliotek. Derudover holder vi en hel del fester, så der er rig mulighed for at lære nogen at kende udover dem man går på hold med.

Dertil kommer, at med et optag på ca. 25 om året på kinesisk og japansk, og ca. 6 om året på de øvrige fag – koreansk, tibetansk, indisk, thai og indonesisk –, hvor man så skal regne med at en trediedel falder fra, så er vi ikke ret mange. Dette bevirker da også naturligt nok, at folk får trang til at opsøge andre mennesker end dem man lige har undervisning sammen med. Der er da også tilvalgsstuderende med grundfag uden for vores institut der har fortalt mig, at de ikke har lyst til at forlade Asien-instituttet igen, netop fordi de nyder denne kontakt på tværs af fagene.

Studiestrukturen er også med vilje blevet gjort meget ens på nogle af fagene, hvilket giver underviserne bedre mulighed for at lade sig inspirere af hinanden eller ligefrem skabe et frugtbart samarbejde på tværs af fagene. Dette er i mine øjne ret værdifuldt, da man derved bedre kan udnytte de sparsomme økonomiske ressourcer vi har på stedet.

Desværre er kinesisk, som så mange andre små fag på universitetet, presset af at have en dårlig økonomi, fordi der ikke er nok der gennemfører uddannelsen. Det er nemlig det, undervisningsbevillingerne afhænger af: hvor mange der består eksamen pr. år. Dette er en politisk beslutning, som efter min mening, og den deles stort set af alle andre på universitetet, gør mere skade end gavn, da det går hen og bliver en ond cirkel, hvor fag med en lav studenterproduktion straffes, hvilket gør det sværere at vende udviklingen igen. Dette medfører fx, at det lige nu kun er muligt at modtage undervisning i to ud af de seks realiafag (Kinas historie, litteraturhistorie, kunsthistorie, religioner, samfund og sproghistorie), og at der også bliver sparet på undervisningen på andre områder. Mange vælger af denne grund de lette udveje og læser nogle fag, som egentlig ikke er det, de helst ville, men blot er noget de kan få undervisning i.

Heldigvis bliver der gjort et stort arbejde på kinesisk-studiet af Mette Thunø og Leif Littrup for at vende

denne udvikling. For eksempel er den nye „Studieordning 2000“ et sådant tiltag for at tilpasse kinesisk-studiet de nye krav i det 21. århundrede. Desværre er det kun de nye studerende, der læser under denne ordning, de fleste af alle os andre læser under „'96-ordningen“.

Hårdt det første år

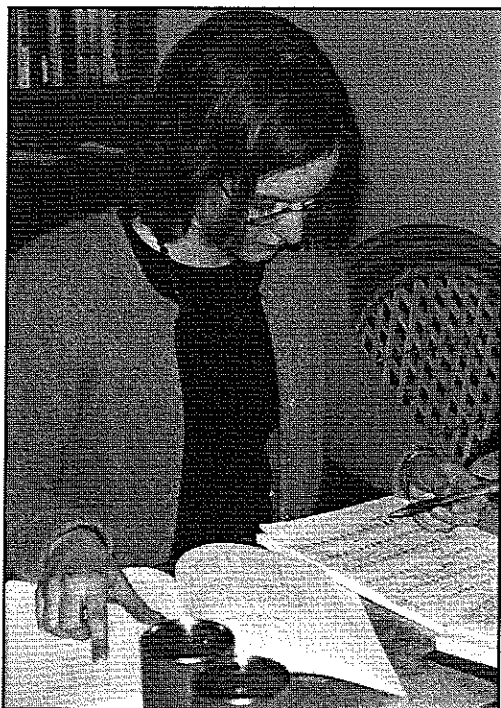
Det første år på kinesisk var de fleste mest fokuseret på sprogindlæring, på trods af, at vi også havde noget historieundervisning. Det skyldes nok mestendels, at hvis vi kom bagud i det sproglige, var det ikke så nemt at indhente det uden undervisning som i historie. Men også karaktersystemet var med til at skubbe vores opmærksomhed den vej, for sprogpøven blev nemlig bedømt efter 13-skalaen, mens historiepøven „bare“ var bestået/ikke-bestået.

Det var også meget hårdt at læse på første år, vi beklagede os konstant til hinanden over, at vi ikke kunne følge med. Vi kunne dybest set heller ikke læse tegnene på trods af alle undervisernes advarsler om, hvor vigtigt det var at lære dem. Men hvor skulle vi få tiden fra? Det gik jo så stærkt frem. Hvis de havde set vores tekstbøger dengang, fuldstændig overtegnet med pin-yn skrift – de ville have fået et chok. Vi havde jo ikke lyst til at høre dem fortælle os, hvor dårligt vi klarede os. Men i læseferien lykkedes det os alligevel at lære at læse teksterne, vi bestod alle 13, og 5 af os fik endda 11! Jeg tror, vores pessimisme bundede i den manglende udveksling af erfaringer med de ældre studerende. Vi var startet på et nyt og bedre lærebogssystem, som de ikke kendte, og derfor kunne de ikke rigtig fortælle os, hvordan vi klarede os, og undervisernes beroligende ord havde ikke megen effekt, eftersom vi havde gjort os sådan umage med at skjule hvor dårlige vi var til at læse.

Træt af sprogterperi

Jeg tror ikke, at det er blevet mindre hårdt at læse på andet år, vi er bare blevet mere immune over for presset. Sådan havde en af vores undervisere også fortalt os, at det ville gå. Andre beroligede os med, at det ville blive bedre næste år, men det var nok bare for at vi ikke skulle give op. Fokuset

Signe Overgaard i gang med hjemmearbejdet. Det er der meget af. Det er et fuldtidsjob at studere kinesisk. (Foto: Flemming Poulsen).

Asien-instituttet ved Københavns Universitet har sagt farvel til en gammel ven, som mangfoldige kinesiske studerende har mødt i årenes løb – *Elementary Chinese Readers*. Denne noget støvede lærebog er lavet af kinesere i Kina og var fra starten specielt beregnet til udlændinge, der studerer kinesisk i Kina. Den lærer først og fremmest den studerende at oversætte, og ordforrådet er ikke til megen hjælp, når man lærdes i Kina. *Elementary Chinese Readers* har behersket scenen i vestlige lande i årtier, men nu er den ved at blive fortrængt af mere sprælske lærebøger, der har vestlige lærebogssystemer omforbillede.

De kinesiske-studerende på Københavns Universitet bruger nu en amerikansk udgave, *Integrated Chinese*. Den (og andre tilsvarende lærebøger fra blandt andet Frankrig og Storbritannien) forsøger at lære de studerende et mere dagligt kinesisk end det, *Elementary Chinese Readers* serverer. Hovedvægten lægges på det talte, nutidige hverdagsprog, målet er, at den studerende skal lære at tale kinesisk med kinesere. Der er øvelser i dialoger om emner som samfundsforshold, bolig, rejser osv. *Integrated Chinese* omfatter foruden lærebøger også video og en cd-rom til computeren, og er det ikke nok, kan man fortsætte på forlagets hjemmeside. Men nye eller gamle lærebøger – det er måske nok blevet lidt morsommere, men ingenlunde lettere, at lære kinesisk med de nye bøger. Førstehårsstuderende skal, ved hjælp af *Integrated Chinese*, lære over 2000 kinesiske ord med udtale, skrifttegn og betydning. Det kan godt få selv en velmotivert studerende til at tabe pusten.

F.P.

Ny studieordning kan øge interessen for at lære kinesisk. De fleste på mit hold har tænkt sig at holde op med at læse, når de har fået deres bachelorexamen, som regel fordi de ikke orker at læse længere til den tid. Bachelordannelsen på kinesisk (og de andre fag på Asien-instituttet) tager nemlig fire år, mod de normale tre år, derudover bliver folk tit et år forsinket i deres studium på grund af et studieophold i Kina. Så efter fem år gælder de fleste ikke læse mere.

Jeg tror der er håb om, at de nye tiltag for at reformere kinesisk-studiet vil få flere til at ændre mening om den sag og blive interesseret i at læse videre. Jeg har selv tænkt mig at tage en kandidatgrad, for jeg synes det ville være ærgeligt at stoppe, inden jeg når et niveau, hvor jeg virkelig kan bruge det kinesisk jeg har knoklet så længe for at lære i mine studier. Hvis mine evner rækker til det, vil jeg også gerne tage en ph.d. grad, sandsynligvis inden for kinesisk sprogforskning. Og hvis ikke mine evner rækker ... den tid den sorg, jeg tror ikke, nogen af os har gjort os helt klare forestillinger om, hvad vi vil lave når vi bliver færdige, men det bliver nok noget i retning af at arbejde for et dansk eller udenlandsk firma, der gerne vil etablere sig i Kina. Der er vist ikke nogen af os, der virkelig bekymrer os over, hvad vi skal lave. Hvis beskæftigelse var vores største bekymring, så ville vi ikke have valgt at læse kinesisk. Men alle er stort set enige om, at hvis man er villig til at flytte til Kina, så kan man også finde arbejde.

på det moderne sprog er blevet formindsket siden sidste år, mest fordi vi har fået nye fag som klassisk kinesisk, metodefag og senere i forårssemesteret realiafag, men også lidt fordi vi alle efterhånden er ved at køre trætte i sprogterperiet og gerne vil kunne læse noget rigtig kinesisk litteratur i stedet for lærebøger.

Jeg tror det vil alle har brug for et ophold i Kina i et halvt eller helt år for at blive mindet om, hvorfor vi egentlig læser kinesisk. For de flestes vedkommende er det nemlig en rejse til Kina, der har inspireret dem til at vælgte dette studium. Andre er selv kinesere, eller har kinesisk familie, og nogle har fået interesse for Kina uden nogen sinde at have været der. Det er ofte dem, der falder fra, da de hurtigt glemmer, hvorfor de er dog valgt det studium. Men der er dog nogle undtagelser, der klarer sig rigtig godt.

Glæder sig til studier i Kina for mit eget vedkommende var det nærmest en tilfældighed, at jeg blev interesseret i Kina: Lige efter at jeg var blevet student tilbød min far mig at følge med til Hong Kong, hvor han skulle udstationere af sit firma i et år. Der begyndte jeg så at lære kantonesisk, hvilket tændte min interesse for kinesisk sprog.

Det er planen, at vi alle skal til Kina på et studieophold til efteråret. Det plejer man at gøre for bedre at kunne ruste sig til den sidste sprogekksamen på bacheloruddannelsen på tredje år. Dette ophold skal vi selv arrangere, og det ligger uden for den normale undervisning, til forskel fra dem på den nye studieordning, hvor universitetet allerede har indgået en fast aftale med Peking Universitet.

Det betyder for vores vedkommende, at Kina-opholdet kan gå hen og blive studieforængende. Men det gør ikke noget, vi glæder os alle helt vildt til at komme af sted, og det er jo også nærmest en nødvendighed at komme til Kina på et længevarende ophold, når man læser kinesisk. Det er nok også det skub fremad i vores sprogkundskaber vi har brug for, så vores studier går hen og bliver mere spændende, for det der nok plager os aller mest lige nu er utålmodigheden efter at blive mere flydende i kinesisk.

KINESISK FOTOKUNST

I forbindelse med Århus Festuge præsenterede Galleri Image i Århus foto-udstillingen *Dragens Have* med billeder sammensat af tre serier fra to kinesiske fotografer, Wang Fuchun og Jiang Jian, samt en fransk fotograf, Pierre Jean de San Bartolomé, der arbejder i Asien.

Med min interesse for Kina og kinesisk kultur skulle jeg naturligvis ind og se udstillingen, da jeg nu var i Århus for at overvære maratonoperaen *Pæon Pavillon*.

Fotoudstilling som en kunstart hører jo ikke til Kinas traditionelle kunstarter, det var derfor spændende, om man kunne genkende den kinesiske form for billedopfattelse i de fotografiske billeder.

En traditionel kinesisk billedkunster maler ud fra sin egen opfattelse, der har sit udspring i den kinesiske natur. Mange gange er det få og enkle naturmotiver, hvor kunstmaleren udtrykker sig i et malerisk arrangement af poesi og kalligrafi. På kinesisk er der et udtryk, der siger „ligheden” og „et billede bør være en mellemting mellem ligheden og uligheden”.

Kunne fotografen med et kamera, der på et brøkdelt af et sekund fast-

fryser virkeligheden, udtrykke sin egen indre sjælelige oplevelse i billederne?

Da jeg kom til fotoudstillingen „*Dragens Have*” kom jeg ind i en nedlagt fabriksdal ved Århus havn, hvor billederne var placeret på de nøgne hvide vægge. Denne kontrast, som var mit første indtryk, førte mig mentalt tilbage til mange af mine besøg i Kina.

I billederne genkendte jeg, om ikke fotografens sjælelige oplevelse så inspirationen fra den kinesiske kultur, der har givet mig min interesse for Kina.

Billederne var ikke bare fotografier, men billeder der gav mig tid til refleksion over hverdagens materialistiske stræben. Billederne fortalte mere end tusinde ord om kinesernes hverdag og kultur, glemt var Århus Festuges brogede festivals-aktiviteter udenfor. Udstillingen var absolut et besøg værd.

Wang Fuchun (f. 1943) viser uddrag af serien „*On the Travelling*”. Det var en række poetiske og rørende billeder – alle skabt på fotografens mange rejser med tog rundt i Kina.

Billederne viser menneskers og livets mangfoldighed gennem eksistensens stadier, fra barn til olding,

fra glæde til sorg, fra humor til alvor. Fotografen har her fokuseret på mennesker og de interimistiske universer, som de skaber på togrejsen.

Jiang Jian (f. 1953) bidrog med billeder fra serien „*Scenes*”, som bestod af indendørsoptagelser fra kinesiske hjem. Fotografierne er menneskeforladte, men fyldt med billeder og objekter, som fortæller deres egen historie. Fotografen har her fanget ånden og historien bag de mange besøgte hjem.

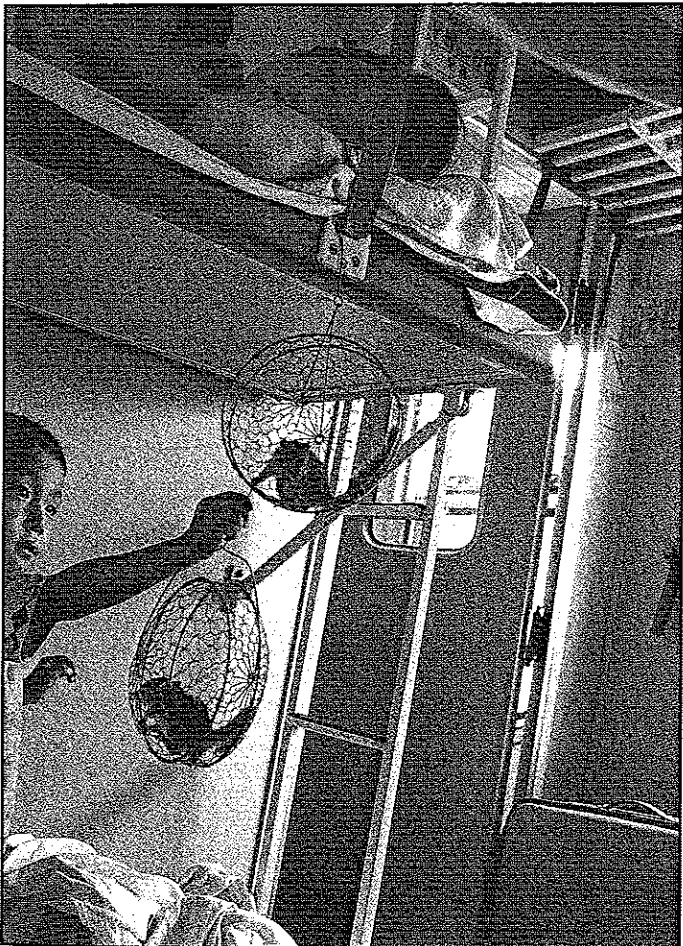
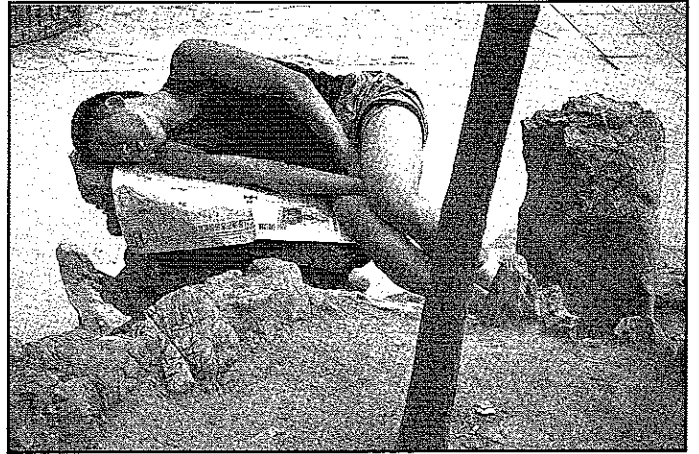
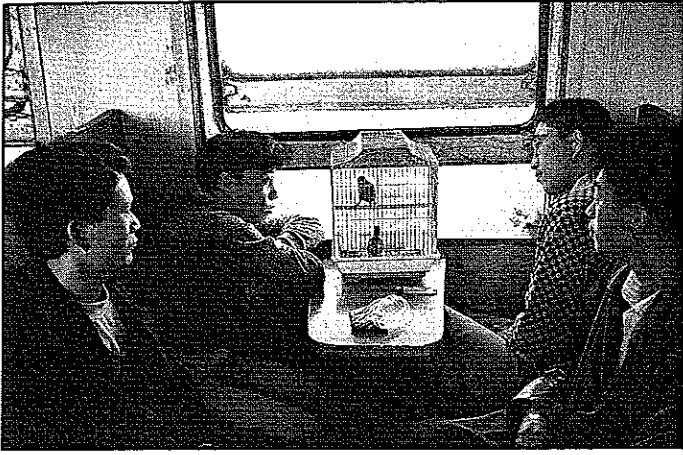
Pierre Jean de San Bartolomé (f. 1950) har på sine rejser i Kina fotograferet sovende mennesker i parker, på bænke eller rundt omkring i gaderne, ikke mennesket som eksistens, men som krop og form. „*Sleeping Beauties*” kalder han sin serie, men selvom ikke alle er lige smukke i deres dybe søvn, så viser billederne skønheden og freden i søvnen. Samtidig overlades det også til en selv at gøre sig tanker om det univers, den sovende befinder sig i, og om hvad der sker i den sovendes liv uden for søvnen.

Henrik Strube

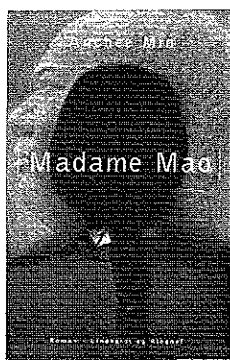
Til venstre og på forsiden ses billeder fra serien „*Scenes*” af Jiang Jian. På næste side ses i spalte et serien „*On the travelling*” af Wang Fuchun og i spalte to „*Sleeping beauties*” af Pierre Jean de San Bartolomé.

Billederne bringes med tilladelse fra Galleri Image.

FIKTION OG HISTORIE

MADAME MAO OG LILLE DOKTOR BAO

Anchee Min: Madame Mao
Roman
Lindhardt og Ringhof 2000
341 sider, pris: 298 kr.
ISBN 87-595-1378-0

Af Rikke Agnete Olsen

Disse to bøger har det til fælles, at forfatterne er lige gamle og født i Shanghai, Anchee Min i 1957 og Diyang Bao Møller i 1956. Begge har de forladt Kina, Anchee Min i 1984, da hun kom til USA, hvor hun nu er gift og lever i Californien. I sit voksne liv i Kina var hun regissørassistent ved filmstudierne i Shanghai. Madame Mao er hendes tredje bog. Diyang Bao Møller kom i 1988 til Danmark, hvor hendes to søstre allerede boede. Her udnyttede hun sin traditionelle kinesiske lægeuddannelse til at opbygge en akupunkturpraksis i Københavnsområdet, og siden 1997 er hun dansk gift.

Her hører lighederne op, og når bøgerne alligevel anmeldes sammen, skyldes det faktisk forfatterens meget forskellige forvaltning af en på mange måder fælles baggrund i tid og sted og i nogen grad omstændigheder i deres barndom og ungdom. Ingen, der oplevede Maokinas kulturrevolution, og hvad den gjorde ved landet og menneskene, bliver nogensinde fri af den tid, og det mærkes klart i begge bøgerne.

„Madame Mao“ er et forsøg på at

skildre de allersnævreste kredse, der regerede og bestemte i Kina i alle Maos år som „den store rorgænger“. Læserne ser og oplever det hele gennem Maos sidste hustru Jiang Qings øjne og sind. Det er hendes historie, der fortælles i en blanding af jeg-form og set af en beretter, fra hun som pigen Yunhe, den forskudte konkubines datter, bliver skuespillerinden Lan Ping, der når frem til hulerne i Yunnan (her Yanan) og formandens hjerte og seng, hvor hun undergår forandringen til Jiang Qing. Under det navn huskes hun i dag som Maos inspirator til dele af vandvidet og som „Firebanden“s magtglade leder efter hans død.

Så vidt så godt, men bag på bogen, der på omslagets forside kaldes „roman“, står bl.a.: „Den fantastiske fortælling om mennesket madame Mao, der uovertruffent forener historie med fiktion, ender med madame Maos død i 1991“. „Madame Mao“ er altså en blanding af facts og fiktion, „faction“, som det bl.a. kaldes. Genren er populær for tiden, hvorfor er det svært at begribe. I reglen er kendsgerninger og digt nemlig vævet i den grad sammen, at man ikke kan se, hvad der er hvad, og så er man hverken godt oplyst eller ordentligt underholdt. Således også i „Madame Mao“.

På en måde kunne forfatteren lige så godt have valgt Kleopatra eller en anden af historiens store, kendte damer med vældig livsappetit til heltinde i en bog, der i virkeligheden handler om mennesker som totalerotiske væsener, men nu er altså Kina Anchee Mins „historiske verden“. Hendes egen baggrund virker vel med til at give bogen historisk autenticitet, og i vidt omfang har hun også gjort sit hjemmearbejde med hensyn til både større og mindre begivenheder i Maos og hustrus og dermed Kinas liv.

Der er bare ikke noget, man ikke får bedre besked om i adskillige af de sidste tyve års mange historiske værker om erindringer fra Riget i Midten. Det er også dem, Anchee Min øser af og vælger og vrager i, og det er der ikke noget galt i, hvis man skriver en historisk roman, men hvis man vil skrive historie, altså præsentere facts og forklare sammenhænge på baggrund af dem, må man gøre

rede for sine valg og fravalg. Det sker ikke.

Forfatteren erklærer i en kort indledning, at hun har „bestrebt sig på at spejle de historiske kendsgerninger“, og det er udmærket i en roman. Faktisk er det skønlitteraturens styrke, når den er bedst. Men videre skriver hun: „Alle personer i denne bog har eksisteret i virkeligheden“. Det er selvfølgelig i en vis forstand betryggende, men det afgørende er, hvordan de bruges i skildringen, og hvad de gøres til. Til sidst står der: „Breve, digte og hele citater er oversat fra de originale dokumenter“. Det er svært at tro på. Har Anchee Min virkelig siddet i årevis i kinesiske arkiver og forsket? Og har hun kendt alle de forskellige mennesker så godt, at de har ladet hende se deres personlige korrespondance? Måske menes der fra „originalsproget“. Frem for alt er det ikke til at afgøre, hvad der er „dokumenter“, og hvad der er Anchee Mins konstruktioner.

Selv om der ikke direkte står, at Madame Mao er en dokumentarisk beretning, så er det, hvad man må tro efter den indledning. Bogens opbygning med en blanding af indre og ydre skildring af hovedpersonen, nøje gennemgang af magtspillet i den politiske top og hyppige omtaler af dekretter og dokumenter med dato og kommentar styrker indtrykket. Når man så bruger tættekammen på, hvad der i øvrigt er valgt af den kendte viden til „at spejle de historiske kendsgerninger“, får man en sær fornemmelse af, at der er tænkt en del på husarnerne og salgstallene.

Overordnet er man tilbage i de rædselsskildringer, der helt naturligt fyldte meget, da det i sin tid blev muligt at fortælle om Maoregimets fejl og Kulturrevolutionens ødelæggelser. De måtte til, fordi hele verden var hoppet på illusionen, men med årene har billedet fået nuancer.

Vist erfarer vi, at Mao var en slags åndelig kæmpe og Jiang Qing en værdig elev, men så går det ellers løs. Ud over utallige intime og digtede skildringer af parrets seksualitet spares vi ikke for formandens syfilis og umættelige sextrang, der krævede den daglige jomfru. Vi ombølges af hans dårlige ånde, har svært ved at trække vejret i stanken fra hans cigaretter, knuges af hans mindreværdsfø-

lelse og har til sidst svært ved at fatte, at sådan et monster, som han blev til, kunne holde sig ved rorpinden, til han segnede, skønt omgivelserne i deres næsten altid lige så afstumpede magtbegær eller angst bliver hans vilige kulisser. Jiang Qing er så sandt heller ikke belyst af nogen helgenglorie, men måske dog til en vis grad undskyldt eller i hvert fald forklaret af omstændighederne.

Læseren er blevet oplyst om, at de 30 år, der rystede Kina og ændrede Verden, skyldtes to magt- og sexgale menneskers forhold til hinanden. Så enkelt var det altså ikke, og når en bog som „Madame Mao“ kan udgives med pæne ord om, at den forer historie og fiktion, er det måske, fordi det hele nu er så længe siden – mere end 25 år! Meget er glemt, tiden føles snart lige så fjern som Kleopatras, og der er helt andre ting på det verdenspolitiske tapet.

Det er imidlertid mere sandt end nogensinde i formand Maos tid, at hvad der sker i Kina, har betydning for hele kloden. Derfor er det vigtigt at være ordentligt underrettet, og „Madame Mao“ har styrket mit ønske om, at faction-genren går af mode. Bogen er mere end „faction“. Den er docu-soap af bedste amerikanske model.

Lille Doktor Bao

Den slags kan man ikke beskylde Lille Doktor Bao for, og Gudskelov for det. Her oplever man både med bogens ord og ser på dens billeder, hvordan livet kunne forme sig for en familie i den korte årrække, der så brat og barsk forandrede Kina fra et land med gamle stærke traditioner til en helt anden verden, der ikke mere helt er sig selv nok.

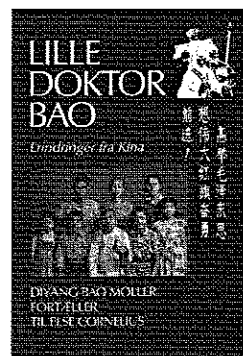
Familien Bao er på mange måder typisk. Det ser man måske allerbedst på billedet uden på bogen, hvor bedsteforældrene er i traditionelt gammel-kinesisk tøj, bedstefar med skæg og krum stok. Forældrene står som de gode og partitro embedsmænd i skjorte og „maojakke“ og med briller, mens børnene ser ud som „almindelige“ børn, pigerne i blomstrede og brogede bluser og nederdele og drenge i skjorte og bukser og med livrem. Det er ikke bare tre generationer, det er to verdener, mindst, der ser ud på os.

Bao Diyang – efternavnet står jo først på kinesisk – er den midterste søster, og i hendes fortælling kommer vi til at kende alle i familien og dele deres vilkår. Meget af, hvad de kommer ud for: faderens liv langt borte fra familien, den offentlige kritik af forældrene, storesøsterens hårde tid som grisepasser på landet, mosterens svære liv m.m., kender man paralleller til fra andre erindringer, men der er altid nye nuancer og detaljer at blive klogere af, og noget af det finder man ikke i den egentlige historieskrivning. Fx den ret til boligen, som familien bevarer gennem alle trængslerne, eller mosterens mulighed for at være nonne, selv om hun mister sit kloster.

Det er bevægende at læse om forældrenes loyalitet over for deres ungdoms idealer, og om hvordan det gjaldt om at mestre kunsten at være usynlig. Selv om rædsler og gru ikke skjules, er de ikke totalt dominerende, som de var og måtte være i de tidlige skildringer af perioden. Dermed kommer mange „nye“ nuancer om livet i Kina for dagen, og „Lille Doktor Bao“'s store og væsentlige bidrag til forståelsen af Kinas nyeste historie er, at den allermest er fortællingen om, hvordan det lod sig gøre at leve et menneskeligt liv i Kulturrevolutionens hårde år og at overleve den med sin menneskelighed i behold. Det gør familien, og man indser under læsningen om, hvordan børnene klarer sig både i de tider, da de lever alene i familiens lejlighed og siden, da de alligevel får uddannelser, at mange andre også må være kommet omend ikke uskadede gennem trængslerne, så dog med helt skind og styrket sind. Ellers ville der ikke have været mulighed for trods alt så hurtigt at få Kina til at fungere igen.

Diyang havde sine egne personlige svære problemer i et uheldigt og ulykkeligt ægteskab og i forholdet til sin lille søn, som hun måtte opgive. Man kan godt sige, at hendes eget liv i Kina er eksempel på, hvordan lov og ret og syn på kvinder ikke uden videre blev anderledes trods de nye tider i Kina, hvor hun tidligt blev Lille Doktor med stort ansvar, men nu er hendes og hendes to søstres historie endt med ikke at være typisk kinesisk.

De lever i dag alle tre i Danmark,

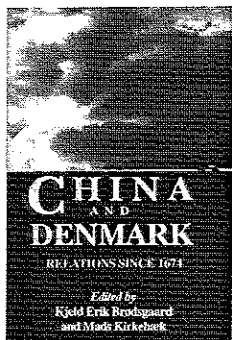
Diyang Bao Møller fortæller til Else Cornelius: Lille Doktor Bao. Erindringer fra Kina. Gyldendal 2000. 189 sider, pris: 195 kr. ISBN: 87-00-46746-4

og her ligger deres mor begravet. Hun nåede skønt svært kræftsyg at komme hertil og se sit barnebarn og opleve to af sine døtres hverdag. Diyang kom fra Kina til begravelsen og endte med også at blive og få et liv i Danmark. Sådan er tilværelsen så mangfoldig, og historien om familien Bao kan også læses som udtryk for, hvordan „Alt handler om balance“, som et af bogens kapitler hedder.

„Lille Doktor Bao“ er let at læse og forstå for en dansker, og det skyldes måske, at den er blevet til i en samtale med en dansk spørger, Else Cornelius, der får svar af en dansk kineser, Diyang Bao. Det bliver bogen ikke ringere af, og den kan anbefales både som en skildring af en anden slags liv i et fjernt og fremmed land og som en fortælling om, hvordan man flytter derfra og finder sig til rette her hos os.

325 ÅRS KONTAKT MED KINA

Kjeld Erik Brødsgaard og
Mads Kirkebæk (red.):
China and Denmark, Relations since
1674. Nias 2000, 338 s., 250 kr.
ISBN 87-87062-71-2

Af Flemming Poulsen

I 1674 forlod det Ostindiske Kompagnis skib „Fortuna“ København og nåede to år senere, efter ophold undervejs, sit bestemmelsessted, Fuzhou i Østkina. Det var det første danske skib, der ankrede op i Kina – „kanten af en ukendt verden“, som det fjerne kejserrige var blevet kaldt. Om bord havde kaptajnen ikke blot varer, som det lykkedes at sælge en del af, men også et introduktionsbrev fra kong Christian den Femte til „den høje og mægtige kejser“ af Kina. Kongen skrev, at kejserens mange dyder og gode styre havde givet Danmark lyst til at oprette et venskab med Kina. På grund af den store geografiske afstand mellem de to lande mente kongen, at et sådant venskab bedst kunne udfolde sig gennem handel og skibsfart. Kongen anmodede derfor om tilladelse til, at hans undersåtter måtte handle i Kina under kejserens beskyttelse, og den tilladelse blev givet.

Denne første kontakt mellem Danmark og Kina og de følgende næsten 325 års forbindelser af handelsmæssig og diplomatisk art er emnet for en gruppe danske forskeres værk, „China and Denmark, Relations since 1674“. Projektet blev startet i 1992, og bogen blev udgivet i begyndelsen af 2001 af Nordisk Institut for Asienstudier i København. Fem forskere har bidraget med artikler, der i detaljer skildrer de vigtigste begivenheder i de dansk-kinesiske forbindelser, siden „Fortuna“ åbnede porten til Riget i Midten.

Det er udsigten til at tjene penge på at handle med Kina, der gennem alle årene har været drivkraften bag ønsket om kontakt med kejserriget, fremgår det af bogen. Danske virksomheder med Store Nordiske og ØK

i spidsen spillede helt ind i det 20. århundrede en afgørende rolle, når regeringen i København skulle tilrettelægge sin politik over for Kina.

Et af bogens spændende kapitler fortæller netop udførligt om, hvordan disse firmaer trak i trådene, da den danske regering i 1906 overvejede at oprette en selvstændig dansk legation i Kina. I 1875 havde Danmark overladt det til Rusland at varetage de danske interesser i Kina. Det skete efter tilskyndelse fra Store Nordiske, hvis telegrafanier til Kina gik gennem Rusland.

Den danske regering nedsatte i 1906 en kommission, der skulle undersøge mulighederne for at varetage danske økonomiske interesser i udlandet på en bedre og mere tidssvarende måde. I sin beretning to år senere kom kommissionen ind på tanken om at oprette en dansk legation i Peking, men det var kommissionen imod, blandt andet fordi det ville blive for dyrt.

Men der var også en anden begrundelse: Store Nordiske, ØK og Asiatisk Handelsselskab var imod at opgave samarbejdet med og støtten fra Rusland. I stedet foreslog de store virksomheder, at en dansker blev knyttet til den russiske legation i Peking for at varetage de danske interesser sammen med Rusland.

De fik deres vilje. Grev Preben Ferdinand Ahlefeldt-Laurvig fik posten og blev sendt af sted med en formaning om at optræde særlig forsigtigt og taktfuldt. Det var også, hvad Store Nordiske ønskede for ikke at skade firmaets omdømme som et absolut neutralt foretagende fra et land uden politisk betydning.

Grev Ahlefeldt-Laurvig var, viste det sig hurtigt, ikke tilfreds med ordningen. Han begyndte at arbejde for at ophæve samarbejdet med russerne, dog således at Rusland fortsat skulle varetage Store Nordiskes interesser. I 1909 fik han Store Nordiske med på ideen. Årsagen til Store Nordiskes kovending var formentlig, at Ruslands indflydelse i Østen var faldende, og Kina var ikke mere så venligt stemt over for Rusland.

Den danske udenrigsminister, grev Carl William Ahlefeldt-Laurvig, modsatte sig denne plan af flere grunde. Den var for dyr, og han var desuden imod at forfremme grev Ahlefeldt-

Laurvig til charge d'affaires, for greven var hans nevø, så udenrigsministeren kunne risikere at blive anklaget for nepotisme. I 1911 skiftede han dog pludselig mening, muligvis blandt andet fordi Rusland selv havde foreslået at ophæve ordningen fra 1875. Så udenrigsministeren kunne meddele sin nevø i Beijing, at han havde „besluttet at opfylde Store Nordiskes og ØKs ønske om, at der oprettes en uafhængig dansk legation for Kina og Japan“. Store Nordiskes direktør kunne meddele legationssekretæren, at „vore langvarige og tålmodige bestræbelser nu synes at bære frugt“. Legationssekretæren takkede både Store Nordiske og ØK for deres indsats.

Bogen har udførlige kapitler om de dansk-kinesiske diplomatiske og handelsmæssige forbindelser helt op til 1997, et kapitel om Store Nordiske og i tilgift et kapitel om handel og økonomiske forbindelser med Taiwan 1949-1997.

Bogen slutter med de to alvorlige kontroverser med Kina i nyere tid, men de har, i modsætning til resten af bogen, åbenbart ikke været genstand for en grundig research. Det drejer sig om Danmarks protest til Kina mod den militære nedkæmpelse af demonstrationerne i Beijing i juni 1989 og den kritik af Kinas overtrædelse af menneskerettighederne, som Danmark på fjorten landes vegne fremsatte i FNs menneskerettighedskommission i 1997. I begge tilfælde blev forholdet til Kina nedkølet. De nærmere omstændigheder ved disse to konflikter bliver ikke klarlagt i bogen, måske fordi de er for tæt på, men det kan føles som en mangel, fordi bogen ellers giver indtryk af et venskabeligt forhold til Kina gennem alle 325 år.

Bogen er på engelsk for at få et større publikum i tale. I forordet skriver forskergruppens leder, Kjeld Erik Brødsgaard, at der er behov for at studere forbindelserne mellem Europa og de østasiatiske lande. En del er allerede gjort, men man mangler studier af de enkelte europæiske landes forbindelser til Østen gennem tiderne. Bogen om de dansk-kinesiske forbindelser er et bidrag til et sådant studium, skriver Brødsgaard.

WO CONG DANMAI LAI

Nina Fønss:
Dansk-kinesisk parlør
Attika 2000. ISBN 87-7528-385-9
Kr. 198

Man kan føle sig ret fortabt, hvis man kommer til Kina uden at kende noget til kinesisk. De mærkelige tegn på gadeskilte og forretninger siger ikke en noget, og en kinesers kaudervælsk er og bliver kaudervælsk. Og ligefrem begynde at lære kinesisk, fordi man skal et par uger til Kina

Cand.mag. i kinesisk (og japansk) Nina Fønss har lavet en dansk-kinesisk parlør som hjælp til dem, der vil forsøge sig med de indfødtes sprog, når de er i Kina. Hun har to gange før lavet en dansk-kinesisk parlør, nemlig i 1978 og 1983. Den nye er en stærkt moderniseret udgave, både hvad indhold og grafisk udformning angår, så den er i overensstemmelse med tidens krav. I de tidligere udgaver var de kinesiske tegn skrevet med hånden, her har computeren overtaget håndens arbejde, og det er et stort fremskridt. Bogen er bundet solidt ind, så den kan tåle at blive brugt.

„Bogens formål er“, siger Nina Fønss i forordet, „ved hjælp af små sætninger at give danske turister en chance for at kommunikere med kineserne sprogligt – og om så grammatikken ikke er helt fin i kanten og måske endda gør en forståelse umulig, har turisten dog opnået en slags kommunikation, som ikke havde været mulig uden et sprogligt fremstød“.

Jaja, man har jo lov til at være optimist, når man er på rejse i Kina. Foruden grammatikken kan udtalen og evnen til at opfange de ord, der bliver sagt, hæmme kommunikationen, men parløren kan under alle omstændigheder bruges som en pegebog, hvor man selv og ens kinesiske samtalepartner peger på de ord, man vil bruge. De kinesere, man mer eller mindre tilfældigt møder på sin vej, er lige så interesseret i at komme

i kontakt med en udlænding som

omvendt, men kineserne er beklageligvis mest interesseret i at øve sig i at tale engelsk, ikke i tålmodigt at lære den udenlandske turist lidt kinesisk. Den store frustration oplever man, når man har øvet sig i at standse en kineser på gaden og spørge om vej til hotellet, og den flinke indfødte svarer på et ret formfuldendt engelsk og gør klar til en konversation på dette verdenssprog. Så man må insistere på at tale kinesisk, og det kan man så bruge parløren til.

Nina Fønss' parlør har afsnit om udtale, grammatik, dagligdags fraser (jeg er sulten – *wo e le*) og ord og sætninger, der kan bruges i bestemte situationer (på hotellet, i banken, hos lægen, på restaurant, i butikker osv). I de situationer kan det være nyttigt med en parlør, hvor man hurtigt kan finde de ord og sætninger, man har brug for. Der er også anvisninger på, hvordan man kan indlede en samtale: *Wo cong Danmai lai* – Jeg kommer fra Danmark. Eller: *Tianqi hen hao a!* – Sikken et dejligt vejr. Den nye kinesiske bekendts forventede svar står også i parløren: *Dui le*. *Tianqi hen hao* – Ja, det er dejligt.

Efter de indledende manøvrer kan man gå videre i parløren, for eksempel til et lille udmærket afsnit om, hvad danske navne bliver til på kinesisk: Allan: *A-lun*, Barbara: *Ba-ba-la*, Peter: *Bi-de*. For ikke at tale om Robert: *Luo-bo-te*. Kineserne har det ikke altid så godt med at sige *r*.

Parløren indeholder 1200 danske ord på kinesisk, og 1000 kinesiske på dansk. Det kan være praktisk at have dem lige ved hånden, formatet passer til en jakkelomme eller en håndtaske.

Når alt det er sagt, kan man fundere over, hvor meget man bruger en parlør på en rejse. Tit er det lettere i en snæver vending at klare sig med tegn og fakter. Man har vist mest ud af parløren, når man kan noget kinesisk. Den bedste forberedelse rent sprogligt til en tur til Kina er at gå til kinesisk på et aftenkursus en sæson eller to. Så kan parløren være glimrende at have ved hånden.

Fu-lai-ming Bao-er-sen

KINESISK MENU

SPRØDSTEGT FOREL
m. rød karrysauce (4-5 pers.)

Ingredienser:
2 stk. forel a 250–300 g
½ løg i strimler
½ rød peberfrugt i strimler
½ grøn peberfrugt i strimler
250 g kartoffelmel
10 basilikumblade
2–3 limeblade, friske
2–3 l olie til stegning

Fremgangsmåde:

1. Rens fiskene og dup dem tørre.
2. Snit dem 2–3 gange på hver side og drys dem med lidt salt og peber.
3. Fiskene pudres indvendig med kartoffelmel.
4. Opvarm olien til kogepunktet i en stor gryde og steg fiskene, til de er gennemstegte. Vendes jævnlige.
5. Tag fiskene op og lad dem dryppe af.

Hold dem varme.

Ved servering lægges fiskene på et fad og overhældes med rød karrysauce. (Se opskriften nedenfor). Retten pyntes med de fintsnittede limeblade samt 2 spsk. kokosmælk.

RØD KARRYSAUCE

Ingredienser:
2-3 spsk. rød karrypasta
2 spsk. olie
3-4 spsk. fiskesauce
3 spsk. sukker
½ spsk. Det 3. krydderi
1 spsk. hakket hvidløg
½ dåse kokosmælk
½ dåse vand

Fremgangsmåde:

1. Bland kokosmælk og karrypastaen i en gryde og rør, til pastaen er opløst.
2. Tilsæt hvidløg, vand og krydderierne samt olie og lad det simre over svagt blus i 15–20 min.
3. Smag på det og tilsæt evt. mere krydderi, før løg, rød og grøn peber samt basilikum tilsættes.

Vor kinesiske kok

hedder Fong Tuen Yip. Hun leverer mad ud af huset fra adressen Ordrupvej 94, 2920 Charlottenlund. Menu-liste kan bestilles hos Fong, tlf. 3964 2290.

日常

ri chang - hverdag

Køb biler, køb biler ...

Den kinesiske bilindustri har været i vanskeligheder, fordi det i længere tid ikke har været muligt at få salgstallene til at svare til forventningerne, men nu er der håb, både for industrien og for de mange private, der drømmer om at blive bilejere, men ikke har råd til denne luksus.

Shanghai General Motors Co. har sendt en lille familiebil på markedet. Den er både billig og velkørende, forsikrer firmaets generaldirektør over for China Daily. „Buick Sail“, som bilen hedder, er udviklet ud fra den tyske General Motors Corsa-model. Den findes i sin kinesiske version i tre modeller til priser fra 100.000 til 125.000 yuan. Det er der mange, der kan få råd til, mener økonomiske eksperter. Generaldirektøren siger, at man stiler efter at sælge den nye bil til familier med en årsindkomst på 50.000 – 100.000 yuan. Ifølge den officielle statistik var den gennemsnitlige årsløn i 1999 for en bybo 5.854 yuan og for en landbo 2.210 yuan.

Generaldirektøren siger, at bilen har vakt „enorm opmærksomhed“ i offentligheden, siden den blev vist på en udstilling i oktober sidste år, og at firmaets 50 autoriserede forhandlere inden årets udgang havde fået ordrer på 10.000 eksemplarer. General Motors regner med at fremstille 30.000 eksemplarer i 2001.

Men skeptiske analytikere mener, at „Buick Sail“ vil få hård konkurrence, når andre bilfabrikker forsyner det store kinesiske marked med andre typer familiebil.

Brug for hjemmeservice

Hjemmehjælperne skal være med til at hjælpe ikke blot Kinas voksende antal velhavende familier med at holde deres hus eller lejlighed i orden, men også være med til at nedbringe arbejdsløsheden.

Myndighederne regner med at skabe mindst 15 millioner nye arbejdspladser i hele Kina i de kommende år, og en stor del af dem skal være beregnet på hjemmehjælperne, har vicearbejds- og socialministeren i

Beijing oplyst på et seminar.

Hjemmehjælper er et ret nyt begreb i Kina. I flere byer er der bestræbelser i gang for at uddanne arbejdsløse til denne nye form for arbejde, men det kniber med at oprette de nødvendige kurser og få faget statsanerkendt, fordi der endnu ikke er indført arbejdsløsheds-understøttelse og sygesikring for dets udøvere.

Mange arbejdsløse vægrer sig ved at tage et job som hjemmehjælper, fordi arbejdet som hushjælp fra gammel tid anses for at være nedværdigende, fortæller China Daily. Mellemmand, der ansætter tjenestefolk, udnytter dem ofte ved ikke at oprette en kontrakt.

Protest mod svævebaner

En kreds af kinesiske videnskabsmænd og andre har protesteret mod svævebane-trafikken på Taishan-bjerget i Shandong-provinsen i Østkina. Taishan regnes for det helligste af Kinas fem hellige taoistiske bjerge og er opført på Unescos liste over verdens kulturarv. En talsmand for de protesterende, professor Xia Ninggao ved Beijing Universitet, siger til China Daily, at der er tale om en rent kommerciel udnyttelse af bjerget til turistformål. Bjergets naturlige udseende ødelægges, og helligdommen vanæres, siges det.

Selskabet bag svævebane-trafikken og Shandong-provinsens regering har aldrig taget eksperternes protester alvorligt, men kun interesseret sig for at tjene penge på turister, lyder kritikken, som Unesco støtter.

Der er tre svævebaner til toppen af Taishan-bjerget. De kan transportere 1650 personer i timen. Der er plads til max 12.000 på toppen, men på en af de store festdage, for eksempel 1. maj, er der omkring 60.000.

Den første svævebane blev opført i 1980, den anden i 1993, og den tredje stod færdig sidste efterår og gav anledning til ny kritik med krav om, at alle tre baner nedlægges.

Hvert år foretager titusinder af troende kinesere en pilgrimsfærd til Taishan, men de benytter ikke svævebanerne. De viser respekt for helligdommen ved møjsommeligt at slæbe sig op ad de 6000 trappetrin til toppen af det 1545 meter høje bjerg. På toppen er der templer og andre helligdomme – samt et væld af souvenir-

sælgere og boder med forfriskninger.

Det siges, at enhver, der bestiger Taishan, bliver 100 år. Kongfutse udbrød, da han nåede toppen: Verden er lille. Mao Zedong nøjedes med at kommentere den pragtfulde solopgang med ordene: Østen er rød.

Koldt termotøj på et overhedet marked

Termo-undertøj, der skulle holde kinesernes kroppe varme i en kold tid, er ikke så varmt, som fabrikanterne påstår. Denne type undertøj er ellers blevet populært de senere år, og den ene termotøj-producent efter den anden er dukket op overalt i Kina, men nu er markedet overophedet, så den efter fabrik efter den anden må lukke.

Shanghais Bureau for Kvalitetskontrol oplyser ifølge China Daily, at man har undersøgt alle 33 mærker i termo-undertøj, som findes på det kinesiske marked, og kun 13 af dem holdt, hvad de lovede, nemlig at holde på varmen, sørge for ventilation og i det hele taget være behageligt at gå med.

I 1998 var der 10 fabrikker af termo-undertøj. De lavede 300.000 beklædningsgenstande om året. Året efter var der 70 virksomheder med termotøj på programmet, og de havde tilsammen en årsproduktion på syv millioner stykker tøj. Det blev alt sammen solgt, og fabrikkerne tjente styrtende med penge.

Men ved udgangen af 2000 var der ifølge en markedsundersøgelse 30 millioner stykker usolgt termo-undertøj, for efterspørgslen har kun været på 10 millioner. Konkurrencen har været hård, prisnedsættelser har gjort virksomhederne sårbare.

Dyre TV-reklamer, der skønsmaesigt har kostet 140 millioner yuan (140 millioner kroner), har været virkningsløse, nogle fabrikker har forsøgt at lokke købere til sig ved at hævde, at et sæt termo-undertøj er lige så varmt som tre uldne sweaters, men forgæves. Kineserne har tilstrækkeligt med termo-undertøj hjemme i skabet.

Vicegeneralsekretæren for termotøj-fabrikanternes brancheorganisation mener, at der bør indføres en standard kvalitetskontrol for termotøj, gældende for hele landet.

Høflighed ny OL-disciplin?

Beijings taxachauffører er blevet bedt om at være mere høflige over for kunderne. Manden bag anmodningen er direktøren for hovedstadens transportvæsen, Zhang Yansheng. Det er ikke så meget byens egne taxipassagerer, han tænker på, som udenlandske turister og specielt én kategori: de, der måtte komme til Beijing i 2008 for at overvære de olympiske lege. Beijing har for længst lagt billet ind på at være vært for OL 2008 og forbereder sig på forskellig måde for at kunne overbevise de magtfulde mænd i den internationale olympiske komité om, at Beijing vil være det rette valg.

Taxachaufførerne bør allerede nu forberede sig på deres store opgaver om otte år, lyder parolen.

Taxachaufførerne skal lære at tale engelsk, optræde venligt og gæstfrit og kunne forsyne OL-gæsterne med informationer om Beijing samt kunne tilbyde en avis på engelsk eller et andet fremmedsprog. OL-gæsterne skal kunne føle sig hjemme i Beijing.

Bystyret vil desuden hjælpe taxa-selskaberne med at få gjort deres biler mere miljøvenlige. Benzin skal udskiftes med flydende naturgas, anbefales det.

Pas på computerne

Flere og flere studerende har selv en computer, konstaterer en læser i China Daily, og det kan ende galt, mener han, for når de har en computer derhjemme, bruger de den ikke til at hente viden, men til leg. De bliver helt opslugt af computer-spil og glemmer at hvile sig.

Og det kan være lige så farligt, hvis de finder vej til en af de mange internet-cafeer, der er dukket op i Beijing, skriver læseren.

„De unge mennesker snakker på Internet med andre unge, uden at de nogen sinde møder hinanden. Mange af dem har svært ved at holde sig væk fra disse internet-cafeer. De har behov for en gang chat og kan ikke undvære deres internet-venner. Det betyder, at de spilder kostbar tid og energi. Det er unge mennesker mellem 16 og 21 år. De er vort lands håb, men de bruger computeren på en forkert måde. De har brug for hjælp til at komme ud af den dårlige

vane. Vi bør vise dem den rigtige måde at bruge en computer på. Gør vi det, vil Kina få en lykkeligere fremtid“.

Bedre tider for trængende turister

Det er aldrig svært at finde et offentligt toilet i Beijing. Lugten afslører beliggenheden. Bekvemmelighederne indendørs er lige så afslørende som lugten udenfor: toiletterne er ikke af nyere dato.

Talrige klager til Beijings forbrugerråd fra trængende turister har fået bystyret og Beijings Turistbureau til at erklære krig mod 452 offentlige toiletter ved Beijings 352 mest besøgte turiststeder. De skal moderniseres.

Der er udarbejdet en liste over de nye toiletters standardudrustning. Et firestjernet toilet skal have granitgulv og være tilstrækkeligt oplyst, gæsten skal nyde musik fra toilet-højtaleren, der skal være en håndvask med rindende vand og sæbe, toiletpapir, automatisk udskylning og specielle rum for handicappede og ældre. Der skal også bygges flere toiletter til kvinder.

Og benyttelsen af disse forjættede faciliteter skal som hovedregel være gratis.

Arbejdet med toilet-moderniseringen begyndte i januar i år og skal være færdigt med udgangen af 2002, fortæller China Daily, der også oplyser, at eksperter mener, de moderne toiletter vil forøge Beijings chancer for at blive valgt som OL-vært i 2008.

Rigtige børn drikker mælk

Mælkeprodukter har aldrig været rigtig *in* i Kina. Kinesiske ernæringsforskere har fundet ud af, at en japaner indtager 36 kilo, en inder 90 kilo om året af disse næringsmidler, mens en kineser kun når op på 5 kilo. Det skal der nu gøres noget ved, fortæller China Daily. De kinesiske skolebørn skal lære at drikke mælk, for det vil gøre dem til sundere mennesker, har den kinesiske vicelandbrugsminister meddelt. Det har især bekymret sundhedsmyndighederne, at kinesiske skolebørns gennemsnitshøjde er mindre end japanske børns, og det skyldes blandt andet fejlnæring, siges det.

Nogle ministerier er gået sammen

om at starte et forsøgsprojekt, Mælk til de Studerende. Elever, der melder sig frivilligt, vil kunne købe mælkeprodukter på skolerne til favorable priser. Kun 20 procent af eleverne i grund- og mellemskolerne får mælk hver dag. På landet er det kun 2 procent, der er så heldige. Forsøgsprojekter vil i første omgang blive gennemført i provins-hovedstæderne i år og i mindre byer i de følgende år.

Myndighederne, og ikke mindst dem på landet, regner med en sidegevinst, nemlig flere penge til omlægning af landbruget og højere indkomster til landmændene.

Alt bliver bedre om fem år

Hvis det går som Beijings vise fædre forudser, vil Beijings borgere kunne se fremtiden i møde med fortrøstning.

I udkastet til en ny femårsplan lover bystyret, at Beijing om fem år vil være en grøn by. Luftforureningen vil være reduceret betydeligt, inden længe vil det halve Beijing være „fyldt med grønt løv og farverige blomster“ takket være 100 parker og miljøvenlige industriområder.

De gamle faldefærdige huse, der breder sig over en stor del af det centrale Beijing, vil blive erstattet med moderne og velanlagte beboelseskvarterer og forretningsgader.

Undergrundsbanenettet vil blive udvidet, og nye tog og trafikveje vil sikre borgerne hurtig og behagelig transport.

Der vil blive skaffet en million nye arbejdspladser, så arbejdsløsheden blandt byens faste millionbefolkning kan holdes under 2 procent.

Men ikke nok med det. Bystyret lover, at bejingerne vil få flere penge mellem hænderne, idet den årlige disponible indkomst pr. indbygger vil stige med gennemsnitligt 6 procent om året i de næste fem år. Boligerne vil være større – gennemsnitligt 18 kvadratmeter pr. person – og halvdel af børnene vil kunne få en videregående uddannelse.

Lover altså Beijings planlæggerne med ansvar for byens 10. femårsplan.

shenghuo - tilværelse

生活

UKENDT

Oversat af Nina Fønss

Du kom uden skygge,
du gik uden spor.
Den rolige flamme i mit hjerte
flakkede –
Er du vinden?

Du lo uden lyd,
du græd uden stemme.
Den klare måne i mit hjerte
mat og mørk –
Er du skyen?

Zhong Ding-wen. Født 1914 i Anhui-provinsen. Eksamen fra Nationaluniversitetet i 1932. Under 2. verdenskrig redaktør ved forskellige aviser i Shanghai og Guilin. Nu chefredaktør ved Independent Evening Post i Kina og Taiwan. Hans værker er oversat til engelsk, tysk og fransk.

KINA KRYDS NR. 5 Konstrueret af Nina Fønss.						
Opgaven løses ved at indsætte de korrekte pinyin-stavelser i de tomme firkanter. Da tegn og toner ikke er angivet, kan en stavelse dække over flere ord/tegn. Eks.: Stavelserne for <i>ma</i> kan stå for <i>hest</i> , <i>mør</i> etc. Løsning i næste nummer.						
五	Han er læge	Dørhåndtag	Ud med sproget	Den nye	Læse højt	I orden!
De siger Godt Nytår						
Det er faders					Partikel Kande	
Kategori-mærke		Ambassadør	Fast møde	Sø Person		medicin
Italiener					ønsker Blæst	
Hurtigtørrende lim				skør, sindssyg		奋

KINA KRYDS NR. 4 Løsning						
四	Er du arbejder?	svare	brugsanvisning	Barnevognen er lille	regn	Spørg-partikel
Kan du tale engelsk?	ni	hui	shuo	ying	yu	ma
Det er en krage	shi	da	ming	er	Ked af det	Agitere for
palads	gong	I verden, på jorden	Vognen er ikke stor	che	bu	da
Det var dejligt at træffe Dem	ren	shi	ni	hen	gao	xing
straks	ma	shang	Lille størrelse	xiao	xing	奋

REGNSKAB 2000
DANSK-KINESISK FORENING

Indtægter	
Varesalg	6915
Skolekasse, foredrag	2735
Div. udstillinger og møder	1907
Kontingent, abonnemeter	31910
Tilskud fra fonde m.v.	2000
Renteindtægter	81
	63548

Udgifter	
Porto, fragt, emballage	1744
Brochurer, internet, tlf. m.v.	6135
Rejse- og mødeudgifter	715
Kontorartikler	2199
Gaver og blomster	962
Gebyrer bank og giro	421
Rejseafdelingen	1417
Trykning af blad	26054
Div. udg. ved bladprod.	5925
Porto vedr. b ladudsendelse	5339
	50911
Årets resultat	12637
	63548

Status	
Aktiver	
Kassebeholdning	2542
Giro	20968
Varelager	1121
Inventar	5975
Debitorer	550
Skyldig kontingent og abonn.	1240
	32396

Passiver	
Forudbet. kont. og abonn.	2240
Gæld i alt	2240
Egenkapital primo 2000	17519
Årets resultat	12637
Egenkapital ult. 2000	30156
Passiver i alt	32396

København, den 8. februar 2001

Gudrun Lindhard (kasserer)

Regnskabet er revideret efter foreviste bilag.

Bjørn Runge (revisor)

REGNSKAB FOR
PROJEKT RØDE FØNIKS

Indtægter	
9 fadderskaber x 1000 kr.	9000
4 fadderskaber x 950 kr.	3800
1 fadderskab for 4 år	4000
Indsamlet beløb	16800

Udgifter:
Sendt til Røde Fønix 24.11.00
USD 1898,24 **16800**
Omkostninger ved udstedelse og forsendelse af check (86,50 kr.) er betalt af Dansk-Kinesisk Forening.

DANSK-KINESISK FORENING

GENERALFORSAMLING I KONSOLIDERINGENS TEGN

Dansk-Kinesisk Forening holdt generalforsamling lørdag den 17. februar 2000 i „Ny Akropolis“ i København.

Formanden, Kjeld A. Larsen, sagde i sin beretning om foreningens andet leveår, at foreningen befinder sig i konsolideringsfasen og nu skal finde ud af, hvilke arbejdsopgaver man først og fremmest skal tage sig af. De aktivitetsgrupper, der blev etableret i det første år, nemlig Kina-bladets redaktion, mødegruppen, rejseafdelingen, erhvervsgruppen, udstillingsgruppen og hjemmesiden, har også i 2000 stået for foreningens hovedaktiviteter. Desuden har foreningen tilsluttet sig et egentligt ulandsprojekt, nemlig „Projekt Røde Fønix“ i Xian, hvor man via et faderskab kan støtte en ung kinesisk pige fra en ubemidlet familie, så hun kan få en universitetsuddannelse.

Tak til Daloon

Kinabladet har i sin toårige levetid udviklet sig hen imod at blive et seriøst tidsskrift om Kina mere end et egentligt medlemsblad, sagde formanden. Det er en udvikling bestyrelse og redaktion vil fastholde, da et af foreningens hovedformål jo er at informere om udviklingen i Kina på en fordomsfri måde.

Udgivelsen af bladet er afhængig af økonomisk støtte udefra. Forman-

den rettede en varm tak til Daloon Fonden, der nu på tredje år yder en uundværlig økonomisk støtte, der betyder, at bladets økonomi lige netop kan hænge sammen.

Ønske om samarbejde

Om foreningens øvrige aktiviteter oplyste formanden, at de planlagte rejser bortset fra en meget vellykket studierejse for et hold bygningskonstruktører måtte aflyses på grund af for få tilmeldinger. Bestyrelsen har derfor besluttet at samle kræfterne om én stor temarejse om året, og rejseafdelingens arbejde er indtil videre stillet i bero.

Mødegruppen har arrangeret fem foredrag, og desuden har foreningen haft samarbejde om deltagelse i andre foreningers og institutioners arrangementer. Fx overværede over 40 af Dansk-Kinesisk Forenings medlemmer den kinesiske nationalballets opførelse af „Kvindernes Røde Regiment“ i Tivoli. Forud for forestillingen havde foreningen arrangeret spisning og foredrag om den kinesiske ballets historie og om aftenens forestilling.

Foreningens hjemmeside orienterer om aktuelle nyheder og arrangementer, og via hjemmesiden kommer hovedparten af nye indmeldelser i foreningen og mange forespørgsler

om Kina og foreningen.

Formanden udtalte ønske om at udvide det samarbejde, der har fundet sted, når foreningen har været medarrangør eller har koblet sig på andre aktiviteter omkring Kina.

„I en fremtidig ekspansionsfase håber jeg, at vi i stigende omfang kan gå ind i flere samarbejdsprojekter og endog oparbejde kapacitet til at være den udfarende og igangsættende kraft“, sagde formanden.

Kassereren, Gudrun Lindhard, forelagde regnskabet (se foregående side) og oplyste, at man stræber efter at opbygge en kapital, så der er økonomisk grundlag for nye aktiviteter.

Såvel beretning som regnskab blev godkendt.

Tre bestyrelsesmedlemmer var på valg, Kjeld A. Larsen, Gudrun Lindhard og Jette Mechlenburg. De blev alle genvalgt. Til suppleant nyvalgte Bent Sørensen. Revisoren, Bjørn Runge, blev genvalgt. Til revisorsuppleant valgtes Lene Løgstrup.

Kontingenter fastsattes uændret.

Nogle ændringer til justering af vedtægterne, blandt andet om indførelse af kollektivt medlemskab, blev vedtaget.

F.P.

FORENING FOR KINESISKE INGENIØRER

Der findes omkring 600 kinesiske forskere og studerende med en baggrund som ingeniører her i landet. Der er nu dannet en forening, som blandt andet skal forsøge at bygge bro mellem sine medlemmer og det danske samfund. En af initiativtagerne fortæller her om formålet.

Af Shaobo Sun

Foreningen for Kinesiske Ingeniører i Danmark blev stiftet den 24. september 2000 i København. Det er en upolitisk organisation for alle ingeniører i Danmark, der har en kinesisk kulturel baggrund.

Foreningens hovedformål er Kommunikation, Samarbejde og Udvikling (Communication, Engagement,

and Development). Det er vores håb, at vi kan bygge bro mellem vores medlemmer og det danske samfund, danske virksomheder og institutioner. Vi håber, at vi også kan hjælpe med kommunikationen mellem Danmark og Kina på et højt niveau.

Der er i Danmark ca. 600 kinesiske videnskabelige forskere og studerende med ingeniørbaggrund. Ca. en tredjedel har fast arbejde, resten arbejder eller studerer midlertidigt i Danmark. De, der er her midlertidigt, tilhører tre grupper. Den ene gruppe bliver finansieret af kinesiske institutioner, den anden får støtte fra danske institutioner, resten skal tjene til det daglige brød selv.

De ca. 600 kinesere har hjemme mange forskellige steder i Kina. Hidtil er det kun Tibet, der ikke har sendt ingeniører til Danmark.

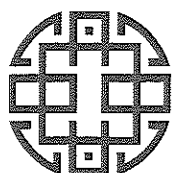
Alle disse kinesiske ingeniører arbejder inden for omkring tyve områder, blandt andet medicin/lægevidenskab, IT, molekylær biologi, dyrevidenskab, geografi/geologi, miljø, optisk kommunikation, skibsbyggeri og havforskning, solenergi, marked og handel, samfund, sprog, musik, kemi, økonomi, mekanik, mælk osv.

Med dette store antal kinesiske ingeniører i Danmark ser vi et stort behov for at have en forening, så vi gennem den kan hjælpe alle, der med en ingeniørmæssig baggrund arbejder, forsker eller studerer i Danmark. Foreløbig har foreningen omkring 40 medlemmer.

Vi har en hjemmeside, som kan findes på <http://www.aced.dk>.

丹 中 愛 華 協 會

RETSREFORMER I KINA

Onsdag den 14. marts 2001 kl. 19,30

Ny Akropolis, Fortunstræde 1, 1065
København K

Cand. mag. **Mads Holst Jensen** vil tale om de senere års reformer inden for det kinesiske retsvæsen. Foredragets centrale emne er strafferetten i Kina. Tilgangen til emnet er sociologisk perspektiverende i forhold til Kinas historie, kultur og samfund. Menneskerettigheder, magtinteresser, frygt, lov og orden forbindes alle i strafferetten. Foredraget sætter fokus på de heraf følgende brydninger og spændinger.

Mads Holst Jensen er cand. mag. i sinolog i og arbejder på et ph.d.-projekt om ungdomskriminalitet og social afvigelse i Kinas storbyer. Desuden er han med i et dansk-kinesisk projekt, der går ud på at undersøge og forebygge brugen af tortur i Kina. Han har i Kinabladet nr. 8 skrevet en artikel om retsreformerne.

Entré: Medlemmer 20 kr., andre 30 kr.

UDDANNELSE I TIBET

FØR OG NU

Onsdag den 18. april 2001 kl. 19,30

Ny Akropolis, Fortunstræde 1, 1065
København K

Foredrag af cand.mag. **Ellen Bangsbo** om uddannelsesvilkår i Tibet før 1959 og om hvilke muligheder tibetanske børn har for at uddanne sig i Tibet under nutidige forhold. Der vil samtidig blive draget sammenligninger til den måde, hvorpå tibetanere i eksil i Nepal og i Indien har valgt at etablere skolegang for tibetanske børn.

Ellen Bangsbo er uddannet tekstilformgiver på Skolen for Brugskunst 1978. Mellem 1979 og 1991 boede hun blandt eksiltibetanere i Indien og Nepal. 1991-1992 boede og arbejdede hun på et tibetansk buddhistisk center i USA. Hun har en bachelorgrad i tibetansk fra Københavns Universitet og en magistergrad i antropologi.

Entré: Medlemmer 20 kr., andre 30 kr.

OBS:

Foredrag aflyst

Det tidligere annoncerede foredrag om kinesisk medicin, der skulle være holdt den 16. maj, er aflyst.

STOR INTERESSE FOR KINESISK MUSIKHISTORIE

Kinesisk musik og dens instrumenter var titlen på et velbesøgt og spændende foredrag, Dansk-Kinesisk Forening i samarbejde med Musikhistorisk Museum havde arrangeret søndag den 11. februar 2001. Vivi Kjær, der er cand.phil. i kinesisk kunst og kultur, havde givet sit foredrag undertitlen „Et strejftog gennem historien“.

På grundlag af kinesiske instrumenter fra museets magasiner, suppleret med lyd- og lysbilledeeksempler, skildrede hun, hvordan musikken er indgået i et samspil med politiske, sociale, økonomiske og ideologiske elementer.

På de halvanden time foredraget varede bevægede vi os fra musikinstrumenternes klassificering efter deres materiale og de kosmiske kræfter, over musikkens brug i forhistoriske ritualer og ceremonier til nutidens påvirkning af europæisk musik med brug af traditionelle instrumenter i de store kinesiske orkestre.

Der blev kun tid til en introduktion til kinesisk musik, men ud fra tilhørernes engagement og applaus er der bestemt grundlag for andre foredrag, hvor man kan gå mere i dybden i nogle af de musikkulturhistoriske perioder. Fx kunne Tang-perioden være interessant.

Henrik Strube

Børnebog om kinesisk familieliv

Dansk-Kinesisk Forening har overtaget restoplaget af en børnebog om familieliv i Kina i 1980'erne, „**Helle for spaghetti**“, skrevet af Jens Jacob Abell. Bogen tilbydes nu for **20 kr.** ved henvendelse til foreningens sekretær (se adresse side 2).

Bogen handler om Pao-ye, der elsker spaghetti. Han bor sammen med sin storesøster og deres forældre og bedsteforældre i en lille gade i en stor by til Kina.

Jens Jacob Abell rejste i foråret 1984 til Kina med økonomisk støtte fra Danida og Kulturministeriet. Formålet med turen var ved selvsyn at få nogle indtryk af kinesisk hverdag og familieliv. Rejsen resulterede i ti udsendelser for småbørn i Danmarks Radio. Bogen skrev Jens Jacob Abell på grundlag af disse udsendelser.